Il finto pazzo per amore
Mariani - Sacchini
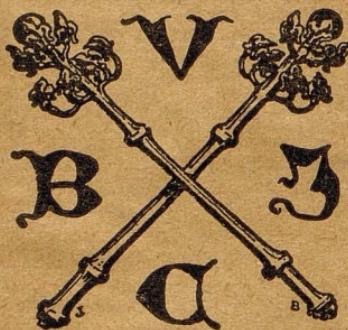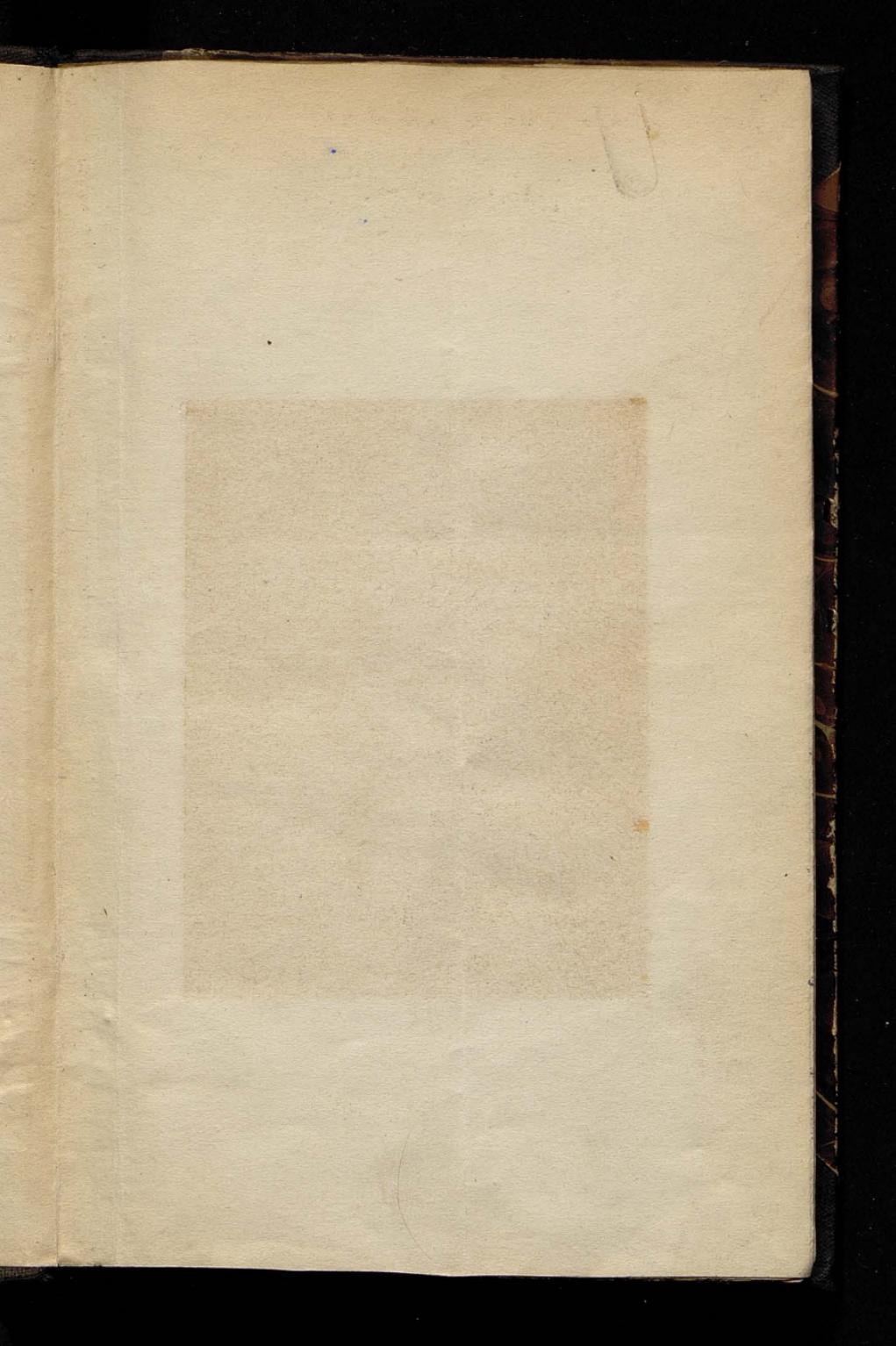
Z MIŁOSCI ZMYSLONE SZALENSTWO

OPERA KOMICZNA

REPREZENTOWANA NA TEATRUM WARSZAWSKIM.

W WARSZAWIE

w Drukarni Nadworney J. K. Mci

1774.

PERSONAGGI.

SILUIO, Paſtore, Amante di

EURILLA, Paſtorella.

Il Capitano Don ERCOLE, Amante di Eurilla.

BIONDINA, Uivandiera, Amante di Don Ercole.

La Scena si finge in una Campagna, oue ſtanno attendati i Soldati di Don Ercole.

La Muſica è del celebre Signore Antonio Sacchini Maeſtro di Cappella Napolitano.

PAR-
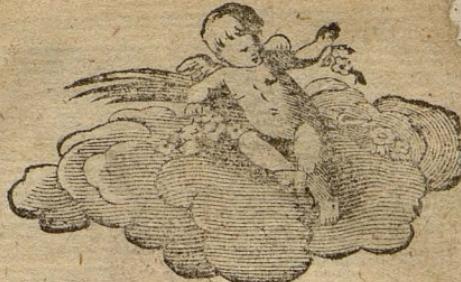
OSOBY.

SYLWIO Paſterz kochaiący Eurylłę.

EURYLLA Paſterka.

Kapitan Don ERKOLE także amant Erylli.

BLONDYNKA Markietanka kochaiąca Kapitana.

Mieyſce Sceny ieſt pole gdzie Zołnierze Kapitana Don Erkole obozem ſtoią.

Muzyka ieſt ſławnego Kapelmayſtra Neapolitańſkiego Pana Antoniego Sacchini.

CZĘSC

PARTE PRIMA

SCENA I.

Campagna con diverse Tende militari, a mano destra un Padiglione per il Capitano.

Nell'aprirsi del telone si vedranno diversi Soldati sparsi per il campo, alcuni mangiando, altri giocando, ed altri dormendo. Il Capitano D. Ercole nel suo padiglione seduto à tavola con altri Ufficiali, e Biondina che lo serve; indi Eur., e Sil., che vengon condotti prigionieri da un Sargente con una partita di Soldati.

Bion. Come salta, come brilla
Questo vino nel bicchiere,
porgendo il bicchiere al Capitano.
Così

CZĘSC PIERWSZA

SCENA I.

Pole obſzerne na ktorym rozbite ſą rozmaite namioty żołnierſkie, po prawey ſtronie namiot przeſtronny dla Kapitana.

Za podnieſieniem zaſłony dadzą ſię widzieć żołnierze rozproſzeni po polu, z kto-rych iedni iedzą, drudzy graią, trzeci ſpią. Kapitan don Erkole pod namio-tem ſwoim u ſtołu ſiedzi z innemi Offici-erami, ktorym Blondynka ſłuży, rychło potym nadchodzą Eurylla y Sylwio ſchwytani y przyprowadzeni od Ser-żanta z pocztem żołnierzy.

Blon. Jak ſię burzy, iak ſię iſkrzy,
Winko moie w tey ſzklenicy
Podaiąc ſklankę z winem Kapitanowi.

Tak

Così il ſangue mi zampilla
Così il cor brillando và.
Cap. Più del vino quell'occhietto
Fà fumare il mio cervello;
Fà brillar queſt'alma in petto,
Saltellare il cor mi fà.
a2 Viva Marte vincitore

Viva Bacco, evviva amore.
Che tal gioja al cor ne dà.
Eur. Dove mai mi conducete
Dove mai per carità.

a' Soldati.

Syl. Scelerati quanti ſiete
Qualchedun la pagherà.
Cap. Alto là, che imbroglio è queſto?

Bion. Una Femina in arreſto!

alzandoſi.

a 2 Qualche ſtrana novità.
Eur. Un Oneſta Paſtorella
Syl. Un Paſtore, ch'è innocente
a2 Deh laſciate iniqua gente
Nella loro libertà.
a4 Siate affabile, ed umano

al Capit.

Deh

Tak też we mnie krew się burzy.
Tak się serce w piersiach iskrzy.
Kap. Nad ten napoy twe oczęta
Głowę moią zaprzątaią.
Radość umysł gdy ogarnia
Serce z sobą w pląsy wzywa.
We dwoch Wiwat sławny Mars zwycięstwy
Wiwat Bachus i ta miłość
Co weselem myśl napełnia.
Eur. Dokądże mię prowadzicie
Bez litości gdzie ciągniecie?
(do żołnierzy.
Syl. Rozboynicy nie żołnierze
Nie uydziecie pewnie kary.
Kap. Stoycie, co się znaczy ten przypadek nowy?
Blon. Wzięta w aresztt iest kobieta
(podnosząc się.
We dwoch To trefunek nadzwyczayny.
Eur. Ach Pasterkę bez przygany.
Syl. Ach Pasterza niewinnego.
We dwoch Puście z szponow okrutnicy,
Y zostawcie przy wolności.
We czterech Bądźże ludzki bądź łaskawy
do Kapitana.
Niech

Deh movetevi a pietà.
Qui commanda il Capitano
E ingiustizia non si fà.
Cap. Qual'è il vostro delitto?
Siete spie de Nemici? Sei tu forse
a Silvano.
Un ladro, un disertore?
Sylv. Mi basta la metà del suo favore.
Un pastorel son io...
Cap. Taci balordo
Tu parli troppo.
Sylv. Appena
Signore; hò incominciato.
Cap. Fatti fatti, e non ciarle ama il Soldato.
Biondina da fumar. *si pone a sedere.*
Bion La servo. *parte.*
Eur. (Oh quanto
Costui mi fà paura)
Silv. (Io temo solo
Per la mia pastorella)
Cap. (Colei... colei mi par vezzosa, e bella,) *guardando Eurilla*
Silv. Dunque sappia...
Cap. Quel dunque
Si potea risparmiar: lo stil laconico
E il mio stil familiare

Niech twe ſerce litość wzruſzy
Tu Kapitan Woyſkiem rządzi.
A bezprawie niknąć muſi.

Kap. Jaka ieſt waſza wina? czy nie wyſłali was na ſzpiegi nieprzyiaciele? czy nie ieſteś ty złodzieiem lub zbiegiem *do Sylw.*

Syl. Zbyt wielką mi łaſkę Pan oświadcza. Jeſtem Paſterzem...

Kap. Milcz Grondalu nad to gadaſz.

Sylw. Ledwiem uſta otworzył.

Kap. Prawdy ſzczerey, prawdy a nie świegotania ſzuka żołnierz,
Blondynko poday mi lulkę. *ſiada.*

Blon. Wnet uſłużę. *Odchodzi.*

Eur. (O iak ſtraſzny ieſt mi na weyrzenie ten Człowiek)

Syl. (Ja ſię iedynie o moię Paſterkę boię)

Kap. patrząc na Euryllę (Ta dziewczyna cale ładna ieſt y hoża)

Syl. Zatym wyrozumieć proſzę...

Kap. Obeyść ſię można było bez tego zatym, przyzwyczaiony ieſtem mowić Stylo Laconico.

Silv. (Io non intendo
Che diavolo si dica)
Bion. Eccole da fumar *gli reca una pippa*
Eur. Sorte nemica.
Bion. Si sà qual è il motivo
Del loro arresto ?
Cap. E'un'ora
Che costui ciarla, e non si spiega ancora.
Eur. E ben, se lo permette
Il Signor Capitano
Parlerò Io...
Cap. Parlate
Bellissima ragazza.
Eur. Ora mi spiego
In semplici parole
Come frà Ninfe, e frà Pastor si suole.
Mentre l'amato gregge
Pascolando men giua
Venner costoro, non sò ben s'io dica
Assassini, ò Soldati.
Cap. (Ah quanto è cara!
Che bel labro vermiglio!
Che volto sovrumano!) *sospirand.*
Bion. (La guarda un poco troppo il Capitano)

Eur.

Syl. (Tam do kata nie poymuię, co mowi)

Blon. Otoż lulka. *podaie lulkę.*

Eur. O losy nieszczęśliwe!

Blon. Wiadomeż są ich aresztu przyczyny?

Kap. Od godziny iuż rozprawia, a wytłomaczyć myśli swoiey nie może.

ur. Więc ieżeli P. Kapitan pozwoli, ia wszystko opowiem.

ap. Mow śliczna dzieweczko.

ur. Jaśnie y w prostych słowach wszystko opowiem, iak zwyczay między Pasterkami y Pasterzami. Kiedym ulubioną trzodkę tam y sam na paszą prowadziła, przypadli ci niewiem iak mam rzec rozboynicy czy żołnierze,

ap. (O iakże iest miła! o iak piękne ma usta koralowe! o iak nadobną twarzyczke) *Wzdycha*

lon. (P. Kapitan trochę się iey nadto przypatruie)

Eur. Due de più bianchi agnelli
Volean rapirmi a forza: alzai le grida
I Paſtori chiamai: Silvio con altri
Sen venne in mio ſoccorſo.

Silv. Io ſon Silvio...
Cap. Taci beſtia... ſeguite *ad Eurilla.*
Alfin che coſa avvenne?
Eur. Alfin queſt'empj
Abbandonar la preda; mà adirati
E con Silvio, e con me, perchè cia-
ſcuno
Fè per propria difeſa i sforzi ſuoi
Ci conduſſero quà dinanzi à voi:
Cap. Ah furfanti poltroni
Voglio farvi provare *ai Soldati*
Cos'è la diſciplina militare.
Bion. Col Signor Capitano
Non ſi ſcherza.
Eur. Tenuti
Siamo al voſtro bel core.
Silv. Dunque partiamo... *ad Eurilla*
Cap. Dunque non Signore.
Io voglio che rimanga
Frà noi tutt'oggi Eurilla,
Tu pur vi rimarrai.

Bion.

Eur. Dwie z naybielszych iagniąt gwałtem mi wydrzeć chcieli, krzyknęłam y wezwałam na pomoc Pasterzow, Sylwio z innemi na pomoc mi przybyli.

Syl. Ja to iestem Sylwio...

Kap. Milcz koczkodanie, mow daley coż się potym stało *do Eurylli*

Eur. Nakoniec łotrowie bezbożni plon opuścili, ale rozgniewani o to, iż każdy podług przemożenia swego bronić się usiłował, mnie y tego Pasterza porwali, y tu przed ciebie Panie przyprowadzili.

Kap. O rabusie! y tchorze! pokażę ia wam, co iest karność żołnierska *do żołnierzy.*

Blon. Z P. Kapitanem żartować nie można.

Eur. Niezmiernie obowiązani iesteśmy twemu wspaniałemu sercu.

Syl. do Eur. Zatym podźmy z tąd.

Kap. Zatym nie będzie nic z tego moy Panie. Ja chcę żeby przez ten dzień tu z nami zabawiła Eurylka, y ty też zostaniesz.

Blon.

Bion. (Ah ch'io mi ſento
Il core divorar da geloſia.)
Sil. Alla capanna mia
Signor tornar vorrei... Vorrei ch'Eurilla
Meco tornaſſe... Ma qual legge è queſta
Chio non poſſa parlar? dunque... *adirato*
Cap. In arreſto
Dunque adeſſo n'andrai; *aparte* dunque
In una delle tende
Coſtui venga guardato.
Eur. (Povero Silvio mio)
Silv. (Son diſperato.)
Senza noi l'amato gregge
Chi all'ovile condurrà?
Pecorelle
Poverelle
Nò per voi non v'è pietà.
Cara Eurilla tu qui reſti
Ed io parto, e vivo in pene.
Perchè toglierci quel bene
Che ſi chiama libertà. *parte.*

SCE-

Blon. (Jak okrutną ſercu memu zadaie ranę.)

Syl. Pragnąłbym Panie do moiey powrocić lepianki... Chciałbym Eurylkę nazad odprowadzić... Ale iakie to Prawo mowić mi zabrania... Zatym...

Kapit. rozgniewany. Zatym nieodwłocznie będzieſz w areſzt wzięty; Zatym niech tego człowieka z oſobna w namiocie iakim trzymaiąły pilnie ſtrzegą.

Eur. (Ach nędzny moy Sylwio)

Syl. (Do oſtatniey przychodzę rozpaczy)

Ulubioną bez nas trzodę
Kto ſprowadzi do owczarni.
Owieczęta
Niebożęta
Gdzież ieſt litość waſzey doli.
Ty Eurylko tu zoſtaieſz,
Ja odchodzę pełen żalu
Cośmy przebog przewinili
Iż nam wolność wydzieraią.

Odchodzi.

SCENA II.

Il Capitano, Eurilla, e Biondina.

Cap. Che ardir... che tracotanza!...
Starei quasi... Mà voi
Voi cara mi placate
Coi dolci rai delle pupille amate.

Bion. (Oh cappita! è un pò troppo)

Eur. (Ci vuol arte
Per placar questa bestia) Io semplicetta
Esprimermi non posso
Come vorrei; mà se il mio labbro tace
Credetemi Signore,
Che grato à tanto onor favella il core.

Bion. Via via siete sguajata.
A'un Capitano illustre,
Al famoso Don Ercole,
Al terror de Mortali
Parlar come se fosse un pastorello!
Avete Eurilla mia poco cervello.

Eur. Insegnatemi voi
Come avrei da parlar: Noi non abbiamo
L'arte,

SCENA II.

Kapitan, Eurylka, Blondynka.

Kap. Co za zuchwałość... Co za nierozum... ledwiebym nie pomyślił... Ale ty kochanko gniew moy łagodziſz, y miłym prześlicznych oczu twych weyrzeniem tłumiſz moię zapalczywość.

Blon. (A dokata iuż też tego nadto)

Eur. (Trzeba ſztuką zażyć tego dzika) Ja proſtaczka podług chęci wytłumaczyć ſię nie potrafię, ale ieśli uſta milczenie zachowuią, wierzaymi Panie, iż wdzięczne za taką łaſkę ſerce mowić nie przeſtaie.

Blon. Porzuć, co prawiſz? Gdzieżeś wſtyd podziała? Do przezacnego Kapitana, do wſławionego Don Erkoleſa poſtrachu Narodu ludzkiego tak mowić, iak do nikczemnego Paſtucha? Eurylko mało iak widzę maſz rozumu!

Eur. Naucz mię ty, iak mowić powinnam. Nie znamy onych wdzię-

L'arte, la grazia, il brio,
Le leggiadre maniere,
Ch'anno le ſpiritoſe Uivandiere.

Cap. (Or ora ſi ſcapigliano) Biondina
Dentro la voſtra tenda
Voglio, ch'Eurilla ſtia ſin'à nuov'ordine,
Badate di trattarla
Con civiltà con grazia
Sub pena etcetera della mia diſgrazia.

Bion. Queſto dunque è l'amore
Ingrato, ſconoſcente disleale?
al Capit.

Cap. E ver... (mà Eurilla vale
Più di dieci Biondine)

Eur. (Se qui reſto
Rivedrò Silvio mio)

Bion. Si dice poi,
Che noi ſiam le volubili. *al Cap.*

Cap. Voi ſiete
L'appendice, l'eſtratto
La vera quint'eſſenza
Di tutte le... mà è meglio uſar prudenza.

Eur. (Se aveſſi il cor tranquillo,

Se

kow, kſztałtu, umizgow, wytwornych obyczaiow, ktore ſą zaſzczytem dowcipnych Markietanek.

Kap. (Wnet poydą w czuby) Blondynko, ia chcę, aby w namiocie twoim aż do nowego roſkazu zoſtawała Eurylka, patrzay, żebyś ſię z nią obyczaynie y mile obeſzła, tak przykazuię, ſub pœna & cetera wieczney niełaſki.

Blon. Y ta więc ieſt miłość mnie przyrzeczona? niewdzięczniku! wiarołomco! *do Kapit.*

Kap. Prawda że... (ale Eurylka ſzeſnaście y trzy ćwierci Blondynek warta)

Eur. (Jeśli ſię tu zatrzymam, obaczę znowu mego Sylwio)

Blon. Przecież to o nas powiadaią, żeśmy nieſtateczne!

Kap. Ty ieſteś zdroiem y naboiem, y urokiem, y pierwſzym ſkokiem wſzyſtkich, ale lepiey ieſt pokazać ſię roſtropnym.

Eur: Gdybym ſerce od troſkow wolne

mia-

Se fossi dentro la capanna mia
La vorrei far crepar di gelosia.)

Cap. Via partite *Biond.*
Bion. Ubbidisco: Eurilla andiamo:
Venite alla mia tenda.
Eur. Eccomi pronta.
Cap. Piano non tanta fretta. *a Biond.*
Bion. Presto non tante ciarle *ad Euril.*

Eur. Vengo subito.
Cap. Mà fermatevi un poco
V hò da parlar. *ad Euril.*
Bion. Cospetto se voi non ubbidite,

Cap. Cospettone se tu non la finisci
a Biod.
Bion. Oh questa volta
prende per la mano Eur.
La voglio vincer' io
Cap. Senti Biondina
Sentimi, e trema. Eurilla
Io l'amo, anzi l'edoro, e la proteggo,
E un altra volta sola
Che ardisci contrastarmi, tu sei morta,
Arci

miała, gdybym w lepiance moiey ſpokoynie ſiedziała, przyprowadziłabym ią przez zazdrość do oſtatniey roſpaczy.

Kap. do Blond. Idźże więc.

Blon. Pełnię roſkaz. Idźmy Eurylko zaprowadzę ciebie do mego namiotu.

Eur. Jeſtem w gotowości.

Kap. Powoli, na co ten pośpiech? *do Blon.*

Blon. do Eurylli Prędzey na co tyle gadania!

Eur. Idę bez odwłoki.

Kap. Ale zatrzymay ſię troche mam ci coś powiedzieć.

Blon. Do ſtu katow ieśli ſłuchać nie chceſz!

Kap. Do ſtu tyſięcy katow ieśli mi ſię przeciwić nie przeſtanieſz!

Blon. biorąc za rękę Eurylkę. Co tą razą ia na ſwoim poſtawię.

Kap. Słuchay Blondynko, ſłuchay, y zadrzyi. Kocham Euryllę, ſerce moie iey poświęciłem, y chcę ią mieć pod ſwoią obroną, a ieśli choć raz ieſzcze ważyſz ſię być mi przeciwną śmierć, arcy -

Arci morta, azzi ſpedita,
Se credeſſi di perderci la vita.

Per una picca, per un puntiglio
A un mezzo eſercito darci di pigliio:
Tutti mi temono, tutti mi ſtimano,
Tutti mi lodano Signora sì:
Purchè ſia meco Eurilla bella
Non me ne curo, che tutti in genere
Uomini, femine, mobili, ſtabili
Vadino, reſtino, crepino, ſchiattino
E ſe per ultimo doveſſi perdere
Queſta mia carica, la vita ancora,
Si perda ſubito vada in buon'ora
Così hà da eſſere; la vuò così.

parte.

SCENA III.

Biondina, ed Eurilla.

Bion. Siamo ſole une volta;
Signora modeſtina. Brevemente
Io

arcyśmierć twoią będzie zapłatą, choćbym ia sam siebie na życia niebespieczeństwo miał narazić.

Frasżka szczera, słowko sprawi,
Ze w boy z całym woyskiem wkroczę
Wszystkich trwoga, wszystkich zaszczyt,
I cel pochwał iestem Pani!
ByleEurylka piękna ze mną była,
Z ludzkim rodzaiem niech się co chce dzieie,
Niech Mąż y Zona y wszyscy y wszystkie,
Biegą lub stoią zginą lub przepadną
Gdybym nakoniec miał nawet utracić
Tę moię godność, y życia postradać,
Niech zaraz ginę zrzekam się wszystkiego,
Przytym obstaię, ta iest wola moia.
odchodzi.

SCENA III.

Blondynka, Eurylka.

Blon. Same przecież zostaliśmy, Panno skromnusia w krotkich ci słowach opo-

Io vi faccio saper, che il Capitano
M'ha promesso il suo core, e la sua mano.
Onde se voi...

Eur. Biondina vi consiglio
A non prendervi collera,
A non esser gelosa. L'altro giorno
Una capra ad un sasso
Come voi parimente ingelosita
Battè le corna, e vi perdè la vita.

Bion. (E di più mi deride)
Mi verrebbe una voglia...

Eur. Eh via placatevi.
Se vi vedeste come siete brutta
Allor che vi adirate...

Bion. Io non hò come voi grazia, e beltate.

Eur. E' vero.

Bion. Com'è vero?
A quella faccia zotica
Dunque ceder dovria volto sì bello?

Eur. Parla chiaro la fonte, e il fiumicello.

Bion. Che temeraria!

Eur. Orsù finiam le ciarle:
Il Capitano è vostro.

Bion.

opowiadam, że Kapitan przyrzekł mi y rękę y ſerce ſwoie, zatym ieśli...

Eur. Blondynko, ta ieſt rada moia, abyś gniewać ſię, y zawiſną być poprzeſtała, onegday koza iedna równie iak ty w miłości upośledzoną być ſię mieniąc, o ſkałę głową uderzyła, y życia ſię pozbawiła.

Blon. (I ieſzcze ſię ze mnie naśmiewa). Ledwiebym nie przedſięwzięła...

Eur. Uſpokoy ſię w ſwym gniewie; gdybyś ſię ſama widziała, iak brzydką ſtaieſz ſię, gdy ſię gniewaſz.

Blon. Już ci nie mam tych wdzięków, tey piękności co ty.

Eur. Prawda.

Blon. Jak to prawda? Więc tak dziwackiey poſtawie, uſtąpić maią prześliczney moiey twarzy wdzięki.

Eur. Zrzodło y ſtrumyk ani milczenia ani podchlebſtwa nie zna.

Blon. Co za zuchwałość!

Eur. Kończmy to prożne gadanie, Kapitan twoy ieſt zupełnie.

Blon.

Bion. Ah cara amica
Dite da ver? lasciate
Che à questo sen vi stringa.

Eur. Se amorosa
Volsi à lui qualche sguardo, il feci solo
Per moverlo à pietade, mà vi dico
Che Silvio è il mio tesoro,
Silvio è l'idol che adoro.

Bion. Andiamo amica.
Nella tenda, con commodo
Concenteremo il quando, il come..ò cara
Io non capo più in me per l'allegria.

Eur. A voi Biondina mia
Mi raccomando; senza Silvio oh Dei!
Un sol giorno di vita io non avrei.
Al fonte, al colle, al prato
Silvio venia con me;
E col mio Silvio à lato
La sera alla capanna
Volgea cantando il piè.
Gl'uomini tutti tutti
Come mi pajon brutti.
Del caro Silvio mio
Piu bello, oh Dio non v'è.

partono.

Blon. O kochana przyiaciołko, czy do prawdy mowiſz? Ach dopuść bym ciebie do pierſi moich przytuliłal

Eur. Jeśli iakie nan miłośne rzuciłam weyrzenie, uczyniłam to, bym go do litości nakłoniła, ale przed tobą zeznaię, że Sylwio naydroższym ieſt ſkarbem moim, Sylwio iedynym ſerca kochankiem.

Blon. Idźmy Przyiaciołko do namiotu, tam wygodnie y powoli ułożemy y ſpoſob y czas wykonania zamyſłow naſzych; Eurylko piękna, iuż ſię ſama od radości nie poymuię.

Eur. Blondynko moia tobie ſię polecam, bez Sylwio mego o Nieba! trudnoby mi y na dzień ieden zachować życie!

Do pagorku, zrzodła, łąki
Ze mną zmierzał moy kochanek
Moy kochanek obok zemną,
Po zachodzie pioſnki nucąc
Do ſpokoyney ſpieſzył chatki.
Wſzyſcy, wſzyſcy do iednego,
Iak ſą w oczach moich ſzpetni,
Jeden wſzyſtkich moy kochanek
O iak w wdziękach ſwych przechodzi.

odchodzą.

SCENA IV.

Altra parte di campagna con una sola tenda.

Silvio, osservando d'intorno.

Sil. Di quà non v'è nessuno,
Dunque si fugga. Da lontan già vedo
Il caro gregge mio, la mia capanna...
Solo questo m'affanna (ma
Che parto senza Eurilla. Eh s'ella m'a-
Seguirà i passi miei
Anch essa fuggirà... Che veggo oh Dei

In atto di fuggire gli si presentano due soldati per trattenerlo: Silvio si difende finchè sopragiunge il Capitano con Biondina.

O lasciatemi andare
O vi rompo la testa: i lupi, gl'orsi
Non mi han fatto pavura.

Cap. Alto là, che cos'è questa bravura?

Bion. Vi han fatto qualche torto?
Silv. Il maggior torto
Che possa farsi à un uomo.

Cap.

SCENA IV.

Druga strona tegoż samego Pola z iednym tylko namiotem.

Sylwio na wszystkie strony oglądaiąc się.

Syl. Niemasz z tey strony nikogo, więc uciekaymy; Już z daleka oglądam miłą trzodę moię y chatkę. To mię tylko trapi, że bez Eurylki odchodzę. Wszakże ieśli mię ona kocha wnet w ślady moie poydzie, wnet też y sama ucieczе. Ach Nieba! co widzę?

Przychodzą dway żołnierze, ktorzy uciekaiącego przytrzymać usiłuią, broni się Sylwio, pokąd Kapitan z Blondynką nienadchodzą

Ey nie tamuycie mi drogi, ieśli nie chcecie guza dostać. Wilki nawet y niedzwiedzie nigdy mi straszne nie były.

Kap. Stoy, co znaczy ten tak porywczy zapęd?

Blon. Uczyniliśz tobie iaką krzywdę?

Syl. Krzywdę naywiększą ktòrą człowiekowi uczynić można wyrządzili.

Ka.

Cap. Se ſon rei
Li farò caſtigare.
Bion. E'capace di farli anche appicare.

Sil. Io nacqui frà le ſelve,
Mà Signor di me ſteſſo
Ed è ingiuſtizia, che quì reſti oppreſſo.
L'aura, che ſpiro è mia,
La fonte, il boſco, il prato (glie
Tutto è fatto per me. Son queſte ſpo-
Frutto del Gregge mio
Delle pecore amante,
E non le tolſi altrui come voi fate.
Si libero ſon'io
Non ſervo come voi tornar volea
Al mio caro ſoggiorno, e queſt'inde-
gni
Mi contraſtar coll'armi
La libertà gradita,
Il mio ſtato giocondo,
Il maggior ben, che goda l'uomo al
mondo.
Cap. Odimi paſtorello
Queſt eloquenza tua
Non mi par naturale: hai del valore
Hai dello ſpirto, e credo

Che

Kap. Jeśli winnemi są każę ich ukarać.

Blon. P. Kapitanowi nie trudno kazać ich nawet powiesić.

Syl. Urodziłem się w pośrzod gęstych borow,ale Panem siebie samego; niesprawiedliwa rzecz iest, aby tu przemoc nademną gorowała, powietrze ktorym tchnę, iest moie, zrzodło, gay, łąka, wszystko to iest dla mnie; To odzienie plonem iest trzody moiey, y owiec ulubionych; nie wydarłem ie drugim, iak wy czynić zwykliście. Tak iest, wolnym iestem człowiekiem; A służby iak wy, nie znaiąc, chciałem powrocić do miłego mięszkania mego, a ci bezecni oprys̄zkowie wydrzeć mi zbroyną ręką chcieli ukochaną wolność, miły stan życia, dobro naywiększe, ktore człowiek na świecie posiadać może.

Kap. Słuchay Pasterzu, ta wymowa twoia nie zdaie się mi być przyrodzona, masz odwagę y żywość, a mniemam, iż Mars Planeta twoiemu

Che il Pianeta di Marte
Splendesse al nascer tuo. Così mi piaci.
E se il destin, la sorte,
La natura h sbagliato,
Non voglio sbagliar io: sarai soldato.
Sil. Soldato? non sia mai.
Cap. Come? cospetto!
Rifiutar quest'onore, olà Sargento
Dategli la montura;
Sil. Se t'accosti
Ti farò veder io...
Cap. Bravo che spirito
Ah sarabbe un delitto
Farlo restar seppolto: in questa guisa
La virdute s'onora.
Abbia un Tancredi il secol nostro ancora. *parte.*

SCENA V.

Silvio, e Biondina, verso la Scena.

Sil. Mà signor Capitano
Quest'è una tirannia...
Il domonio se l'è portato via.
Bion. Ditemi in confidenza, amate ancora
La vostra pastorella?

Sil.

przyświecał narodzeniu. Podobasz mi się, a ieśli los szczęścia, przypadek, natura w dziele swoim zbłądziła, ia błądzić nie chcę, będziesz żołnierzem.

Syl. Ja żołnierzem? Nic z tego nie będzie.

Kap. Jako wzdrygasz się tego zaszczytu? HolaSerżant niech mu dadzą mundur.

Syl. Jeśli przystąpisz ia ci pokażę...

Kap. Co za odważne serce, byłby grzech zostawić go tak zarzuconego; Tym sposobem hołd cnocie oddany bywa. Niechay y nasz wiek ma swego Tankreda.

Odchodzi.

SCENA V.

Sylwio y Blondynka bliżey brzegu Teatru.

Syl. Ale MosPanie Kapitanie, to iest tyrańƖtwo... Diabli go gdzieś zanieśli,

Blon. Przyznaymi się szczerze, kochasz ieszcze Pasterkę swoię?

Sil. Assai. Più di me stesso.

Bion. Se bramate
Di star sempre con lei (mento
D'osservarne ogni moto, ogni anda-
Prendete in tal momento
L'abito militare.
Sil. E poi?
Bion. Di tutto
Lasciate à me la cura, che sarebbe
Senza di voi la povera ragazza?
Il Capitano l'ama, e un giorno forse
Non vedendo più Silvio...
Sil. Basta basta;
Farò quanto volete
Bion. Ora và bene.
(Finchè Silvio stà quì
Eurilla avrà per lui tutto l'amore
E sarà mio del Capitàno il core.)

Sil. Senti: se vedì Eurilla
in atto di partire poi torna indietro
Dille che sol per lei
Lasciai d'esser pastore.
Dille in che stato m'à ridotto amore.

Dille,

Syl. I iak ią kocham! Bardziey niż siebie samego.

Blon. Jeśli z nią zawsze przestawać pragniesz, ieżeli żądasz świadkiem być iey postępkow, y obrotow, weźmiy bez przewłoki żołnierskie odzienie.

Syl. A potym?

Blon. Zostaw mi o wszystkim staranie, coby bez ciebie ta uboga dziewczyna czyniła? kocha ią Kapitan a może przyszedłby czas, ktorego nie widząc iuż swego Sylwio...

Syl. Dosyć na tym, uczynię wszystko, co każesz.

Blon. Wszystko pomyślnie idzie (poki tu przytomny będzie Sylwio, Eurylla nienaruszoną swoię ku niemu zachowa miłość, a ia Kapitana serca posiadać nie przestanę)

Sylw. odchodząc y powracaiąc. Słuchay. Jeśli obaczysz Euryllę, powiedz iey że dla niey tylko przestałem być Pasterzem. Powiedz iey do iakiego stanu mię miłość przywiodła!

Mow

Dille, cho ſol per Lei
D'aſſer Paſtor laſciai,
Che Amor m'imprigionò.
Nò, ſenti... le dirai,
Che il cor... che gli occhi ſuoi...
Ah dille quel, che vuoi;
Spiegarmi, oh Dio, non sò. *parte.*

SCENA VI.

Biondina ſola.

Io non tradiſco Silvio
Se l'induco à reſtar, anzi l'ajuto
A poſſedere Eurilla: in queſta guiſa
Difendo la ſua cauſa,
E la mia non traſcuro; Il Capitano'
A forza ad eſſer mio. Maggior ſchiettezza
Che non noce ad alcuno, e a molti giova.
Ditemi, Donne mie, dove ſi trova?

In me non v'è finzione
Hò un core ſchietto ſchietto;
E queſta è la ragione
Che ognuno hà del riſpetto

Della

Mow, że kwoli iey miłości,
Poprzestałem być Pasterzem
Zem miłości stał się więźniem.
Nie tak... Słuchay... Jey opowiesz,
Ze me serce... Ze iey oczy...
Ach mow sama co rozumiesz,
Już nędznemu słow nie staie.

SCENA VI.

Blondynka sama.

Sylwio nie iest zdradzony odemnie, gdy go nakłaniam do zostania między nami, owszem daię mu pomoc do otrzymania Eurylki. Takowym sposobem y iego przedsiębiorę obronę, y siebie nie zapominam. Kapitan czy chce, czy nie chce, moy być powinien. Większa szczerość, któraby nikomu nie szkodziła, a wielu pomagała, powiedzcież mi Damy przezacne gdziesz się znayduie?

Nie masz cienia we mnie zdrady
Serce moie proste proste
A ztąd idzie, że mię każdy
W osobliwszym ma szacunku

Della bontà per me.
Mi faccio roſſa roſſa
Se dico una bugìa;
Son femmina d'onore,
Son tutta cortesìa;
Trovarne un altra ſimile
Poſſibile non è. *parte.*

SCENA VII.

Campagna con diverſe Tende Militari.

Eurilla, indi il Capitano, poi Silvio da Soldato.

Eur. Silvio mio dove ſei?
Ti cerco da per tutto,
Mà oh Dio non ti ritrovo: (Silvio
Cap. Oh appunto eccola qui; temo, che
Baſta lo ſcoprirò.
Eur. Serva umiliſſima
Cap. Vi riveriſco. *paſſeggia guardando Eurilla.*
Eur. (Il Cielo
Gran ruine minaccia)
Cap. (Ah non hà bello il cor come la faccia.)

Eur.

Ze mię każdy kochać musi
W oka mgnieniu raka piekę
Gdy przypadkiem kłamstwo powiem
Honor u mnie w pierwszey cenie
Ludzkość wszystkie zdobi kroki
Drugą taką w całym świecie
Pewnie znaleść nie podobna.

SCENA VII.

Pole z rożnemi namiotami żołnierskiemi.

Euryila, potym Kapitan, daley Sylwio w mundurze żołnierskim.

Eur. Moy ty Sylwio gdzie iesteś? Wszędzie cię szukam, ale niestety znaleść nie mogę,

Kap. Otoż właśnie tu iest, boię się, aby Sylwio... ale potrafię to odkryć.

Eur. Uniżona sługa

Kap. Kłaniam. *przechodzi się poglądaiąc na Eurylle.*

Eur. (Zanosi się na wielką nawałność)

Kap. (Serce iey nie zgadza się w piękności z twarzą)

Eur.

Eur. S'è permesso il saperlo
Perchè così sdegnato?
Cap. (Si quel core è infedel, quel cor è
ingrato)
Eur. (Misera me! Che guarda?
Perchè non mi risponde?)

Cap. Gran sospetti...
Gran torbidi.. *agitato*
Eur. Mà pure?
Cap. Quel Silvio, quel Pastore,
Quel Bifolco ..
Eur. Che fù?
Cap. Se mai v'amasse...
Eur. Spiegatevi.
Cap. Se ardisse...

Eur. Io non v'intendo
Cap. Vorrei fargli la testa
Saltar con una palla di cannone
Ai freddi lidi di Settentrione.
Eur. (Povero Silvio mio!
Per salvarti, ò mio bene,
Parlando con costui finger conviene)
Cap. Voi tacete?
Eur. Signor, se conosceste

Sil-

Eur. Wolno się spytać, zkąd tak wielki gniew na twarzy wydaie się?

Kap. (Nie inaczey; Serce to wiarołomne, serce to iest niewdzięczne)

Eur.(Ach ia nieszczęśliwa! na co tak bystro pogląda, czemu nic nię odpowiada?)

Kap. zmięszany. Wielkie podeyrzenia, ... wielkie kłotnie ....

Eur. Co takiego ?

Kap. Ow to Sylwio,' ow Pasterz, ow Krowiarz ....

Eur. Y coz się to stało?

Kap. Gdyby się ważył kochać ciebie...,.

Eur. Chciey wyraźniey opowiedzieć.

Kap. Gdyby do tey przyszedł zuchwałości.

Eur. Nic nie rozumiem.

Kap. Kulą armatną posłałbym iego głowę aż do zmarzłych brzegow Krain Połnocnych.

Eur. (Nędzny moy Sylwio! abym ciebie dobro moie ratowała z tym człowiekiem mowiąc zmyślać przystoi)

K p. Coż to milczysz?

Eur. Gdybyś Panie wiedział, kto iest Syl-

Silvio chi è, così non parlereste.

Cap. Perchè?

Eur. Perch'è un melenzo
Uno stolto, uno sciocco, un'insensato.

SCENA VIII.

Silvio, e detti.

Sil. Sciocco fui da Pastor, non da Soldato.

Eur. (Che vedo? e non mi s'apre
La terra sotto i piè?)

Cap. Giungesti à tempo. *a Silvio.*
Contestatemi adesso
In faccia di costui, che non l'amate.

Eur. (Purchè Silvio non mora
Ora dir mi convien, che l'odio ancora)
Nò non l'amo.

Sil. Che bella
Sincerità: mà almeno
Crudel, giacchè non m'ami,
Giacchè sono uno stolto,
Quegl'occhi abbassa, e non guardarmi in volto.

Cap. E pazzo è pazzo. *ridendo.*

Sil.

Sylwio, takbyś nie mowił.

Kap. Czemu?

Eur. Bo ieſt chimeryk y głupiec, waryat bezrozumny.

SCENA VIII.

Sylwio y poprzedzaiący.

Syl. Głupi byłem przy trzodzie, ale nie w obozie.

Eur. (Ach co widzę, ieſzcze ſię Ziemia pod nogami memi nie rozſtępuie)

Kapitan do Sylwia. W porę tu przyſzedłeś. *do Eurylli.* Teraz w iego obecności upewniy mnię, iż go nie kochaſz.

Eur. (Byleby moy Sylwis w całości zoſtał, mowić należy, iż go nawet nie nawidzę) Nie nie kocham go.

Syl. Przedziwna ſzczerości! Ale okrutna tyranko ponieważ mię nie kochaſz, ponieważ ſzalonym mię być mieniſz ſpuść oczy, a na mnie tak śmiało nie patrzay.

Kap. Szalony, Szalony!

Syl.

Sil. Ingrata
Anima ſenza ſede.
Eur. (E ancor reſpiro
E viva ancor qui reſto?)

Cap. Poſſar del Mondo, che bel pazzo è
queſto
Pazzarello vien quà: ti compatiſco,
L'amor t'hà dato in teſta.
Mà non temer, frà poco
Andremo à guerreggiar: l'ordine ſolo
Del Colennel s'attende; Il foco, il
fumo
Il ſangue de'Nemici
Il ſiſchiar delle palle,
Il ſuono del Tamburto,
Lo ſtrepito, il rumore
Ti faranno paſſar tutto l'amore.
parte.

SCENA IX.

Eurilla, e Silvio.

Eur. Tu in queſte ſpoglie?
Silv. Sì per tua cagione.

Syl. Duszo nikczemna, co wdzięczności co wierności nie znasz!

Eur. (Y ieszcze we mnie iaki duch zostaie? Y ieszcze z posrzodka żyiących nie niknę?)

Kap. Day go katu co za wytworny waryat z niego! Moyże śliczny maniaku przystąp tu bliżey, mam litość nad tobą, miłość głowę ci zawrociła. Ale się nie obawiay! wkrotce poydziem na woynę, czekam tylko na ordynans Pułkownika. Ogień, y dym, Krew nieprzyiacielska potokiem płynąca, Kule blisko uszu świstaiące, odgłos bębna, szelest y łoskot oręża, wystko to miłość z serca twego wyruguie.

Odchodzi.

SCENA IX.

Eurylla, Sylwis,

Eur. TY w tym mundurze?

Syl. Tak iest, a to z twoiey przyczyny.

Eur.

Eur. Per me?
Sil. Per te crudele,
Più tosto che lasciarti
Perdei la libertà.
Eur. Povero Silvio:
Sil. Crudelissima Eurilla.
Eur. In che t'offesi
Silvio mio, Silvio bello.

Sil. Eh che un sciocco son'io senza cervello.
Eur. Lo dissi per salvarti
Dal furor di colui: tu non udisti
Le sue minaccie; Ah Silvio
Guardami per pietà: facciamo pace
Io t'amo più di pria.
Sil. Eh si scosti di quà vossigaoria.

Eur. Caro, sono innocente
Sil. Non à vero.
Eur. Lo giuro
Sil. Non ti credo.
Eur. M'ucciderò, mi getterò da un albero
Morrò di fame.

Sil.

Eur. Z moiey zaś przyczyny?

Syl. Nie inaczey okrutnico, wolałem utracić wolność, niż ciebie porzucić!

Eur. Nędzny Sylwio!

Syl, Nieużyta Euryllo.

Eur. W czymże przeciw tobie przewiniłam moy Sylwio, Sylwio prześliczny.

Syl. Fraſzka ſzczera, wſzakże tylko rozumu mi nie doſtaie.

Eur. Mowiłam to, bym ciebie od wściekłości Kapitana uwolniła, nie byłeś przytomny, gdy nayſtraſznieyſze miotał na cię pogrożki. Ach Sylwio miey litość! a weyrzyi na mnie! niech naſtąpi zgoda! Ja ciebie bardziey ieſzcze kocham niż przedtym.

Syl. Ach moia Mcia Dobrodziko racz mię tu ſamego zoſtawić.

Eur. Moie ſerce iam ieſi nie winna.

Syl. Bayki to ſą.

Eur. Poprzyſięgam.

Syl. Wiary temu nie daię.

Eur. Smierć ſobie z rospaczy zadam, z drzewa na głowę zrzucę ſię, lub ſię głodem umorzę.

Sil. Vada,
Vada dal Capitano. (mano.
Eur. Mà s'è tuo questo core, e questa
Credimi Silvio.
Sil. Un empia un'infedele
Non merità pietade.
Eur. Eurilla infida!
Bella mercè mi rendi
Per tanto amor,.. andate
Semplici fanciulette
Andate à serbar fede: ecco gl'amanti
Come vi trattan poi... Cor di macigno
Nò non mi fuggirai: son Io la sola
piange
Padrona di quel cor... Ma oh Dio son
vane
Le smanie, ed i lamenti,
E posso appena articolar gl'accenti.
Se mi scacci, ò Silvio bello,
Sei crudele, sei tiranno.
E non sai, che dall'affanno
Eurilluccia morirà.
Mà parlar... Oh Dio...Non posso.
Mi disprezza un alma ingrata;
Poverella abbandonata
Da chi mai sperar pietà.
Eurilla in atto di partire e fermata da Biondina.

Syl. Idź idź do Kapitana.

Eur. Wszakże to serce, ta ręka tobie iest poświęcona, wierzaymi Sylwio!

Syl. Niezbożna wiarołomna nie zasługuie na litość!

Eur. Eurylla wiarołomna: piękną mi oddaiesz nadgrodę za tak wielką miłość! Uczcie się Pasterki, uczcie się wierność zachowywać, tym to sposobem z wami obchodzą się wasi Zalotnicy.... O serce z młyńskiego kamienia kute, nie wypuszczę cię z rąk moich, iam tylko sama onego iest Panią.... *płacze.* Ale o Nieba! daremne są moie narzekania, łzy prożne, a od żalu ledwie ledwie usta zdobyć się na słowa mogą.

Ach kochanku mię ruguiąc
Srogą serce szarpiesz raną,
A za wątpisz że w katuszy
Tey Eurylka życie straci!
Lecz o Nieba.... słow nie staie.
Mną niewdzięcznik ten pomiata
Ach ia nędzna opuszczona
Zkąd wyglądać mam litości!

Odchodzącą Blondynka zatrzymuie.

SCENA X.

Biondina, e detti.

Bion. Bel bello; dove andate
Che cos'è questo pianto? *ad Eur.*
Cosa l'avete fatto? *a Silvio.*
Sil. Niente.
Bion. Niente?
Ammiro la franchezza.
Qui non serve à negar; siete un'ingrato
Un'ardito, Un'frabutto.
Sil. Come?
Bion. Con quest'orecchie hò inteso tutto.

Sil. Mà perche dire in faccia al Capitano
Ch'io sono un sciocco, un pazzo,
Che non sente per me verun'affetto?

Bion. Hà detto bene, e con ragion l'hà detto
Sil. Oh bella.
Bion. Si Signore
Il Capitan tenendovi per pazzo
Non sospetta di voi; povera Figlia
accennando Eurilla
Guar-

SCENA X.

Blondynka y poprzedzaiący,

Blon. Powoli, powoli dokąd śpieszysz? Co znaczy ten płacz. *do Eurylli.* Cożeś iey uczynił. *do Sylw.*

Syl. Nic.

Blon. Nic całe? Dziwuię się takowey bezwstydności. Nic nie pomoże zaprzeć się, niewdzięcznikiem iesteś, zuchwalcem, człowiekiem obrzydliwym?

Syl. Jak to?

Blon. Wszystkiemu się pilnie przysłuchałam.

Syl Ale iak to w oczy Kapitanowi powiedzieć, że iestem połgłowkiem, że mi się rozum pomięszał, że fama do mnie żadnego nie ma przywiązania.

Blon. Y dobrze y sprawiedliwie tak powiedziała.

Syl. Przedziwnie!

Blon. Nie inaczey! Kapitan maiąc ciebie za człowieka pomięszanego, rozumu, żadnego nie ma o tobie podeyrzenia, niebogą dziewczyno! *Skazuiąc*

na

Guardate come piange; animo adeſſo
Chiedetele perdono.

Sil. Mà ſe innocente io ſono...

Bion. Che innocente?
Chiedetele perdono, ò ch'io coſpetto..
Voi non ſapete ancor, che beſtia io
ſono.

Sil. Ubbidirò; caro Idol mio perdono.
s'inginocchia.

Bion. (Ohimè, che vedo!) Ah Silvio
ſi accorge che viene il Capitano.
Don Ercole ſtà qui; *piano a Silvio*
Già di tutto ſi è accorto,
Fate quel ch'io v'accenno, ò ſiete
morto.

SCENA ULTIMA.

FINALE

Capitano, e detti.

Cap. Ah pezzo di furfante *a Silvio.*
Viliſſimo ſoldato
Adeſſo in queſt iſtante
Vuò farti moſchettar.
Vuol partire è trattenuto dalle done.

Bion. Non fate, poverello
Sappiate, ch'è impazzito

Eur.

na Emyllę patrzay iak płacze. A nuż śpiesz się, y usiłuy ią przeprosić.

Syl. Ale ieśli ia niewinny iestem?

Blon. Co za nie winny! Przeproś ią zaraz, albo ia tobie .... Ty nie wiesz ieszcze co umiem, kiedy się rozgniewam.

Syl. Wykonam roskaz *klęka.* Serca mego pociecho day się przeprosić.

Blon. (Ach ia nieszczęśliwa co widzę) *postrzegłszy Kapitana przychodzącego.* Don Erkole tu stoi. *Cicho do Sylw.* Już wszystko postrzegł. Sprawuy się podług tego co powinien albo zupełnie zginiesz.

SCENA OSTATNIA.

Kapitan y poprzedzaiący.

Kap. Łotrze bezecny łotrze
A z drabow naypodleyszy.
Wnet bez żadney przewłoki
Roskażę cię rozstrzelać.

Chce odchodzić Niewiasty go zatrzymuią.

Blon. Day pokoy ten człek biedny.
Wszak odszedł od rozumu

Eur.

Eur. E'debol di cervello
E'mezzo ſcimunito!
Eur.Bion. S'infuria à più non poſſo
Và colle mani addoſſo
Niun ſe ne può guardar
Cap. E voi con queſta flemma
Ve lo tenete intorno? *alle donne.*
Sil. (Coraggio in queſto giorno
Il pazzo s'hà da-far.)
Bion. Ohimè ſtraluna gl'occhj
accennando Silvio.
Cap. Diavol! che imbroglio è queſto;
ſi ritira impaurito.
Eur. (Solo con tal pretèſto
Eur. Bion. (Silvio ſi può ſalvar.)
Cap. (Se diſonor non foſſe
Me n'anderei pian piano.)
Sil. Indegno Capitano
Io voglio la tua teſta.
La nuova è un pò funeſta.
Mà lo commanda amor.
Cap. Ah quì finiſce male,
Sargente, Caporale. *chiamando gente*
Sil. Non ſerve far ſchiamazzo
Cap. Legate queſto pazzo
chiamando come ſop.
Eur.

Eur. Mozg u niego zawrocony
A głowa w puł zepſuta.
Fur. y Blon. O iak ſię frodze miota
Na ludzi iak ſię rzuca
Rąk iego nie uydziemy,

Kap. do Niewiaſt. Wy iednak tak beſpiecznie ku niemu ſię zbliżacie.
Syl. (Coż czynić, los mi każe
W tym razie być ſzalonym.)
Blon. Przebog oczy zawraca!

Kap. Co pocznę tam do bieſa
coſa ſię przelękniony.
Eur. Podtym tylko pozorem

Eur. Blon. Tey doli uyść potrafi.
Kap. (By honor nic przeſzkadzał
Umknąłbym ztąd nie znacznie.)

Syl. Niegodny Kapitanie
Wnet głowę tu utraciſz
Ten ciebie wyrok trwoży,
Ale miłość tak każe.

Kap. Już widzę już przepadłem
Kapral Serżant przybądzcie!
Syl. Nic krzyczeć nie pomoże
Kap. Ey zwiążcie ſzalonego.

Eur.

Eur.Bion. Oh povero Don Ercole!
Cap. Chi mai l'hà quì condotto?
Eur. a2 Vedete à ch'è ridotto
Bion. Un uomo di valor
Sil. Presto che Orfeo ci aspetta *al Cap.*
Gia suona il Calascione

Cap. Mà piano colle buone
prendendo per mano il Capitano.
Sil. Che amabil sinfonia!
Che dolce melodia.
Balliamo allegramente
Cap. (Quel diavol di Sargente
Ahi non si vede ancor.)
Sil. Ohimè, che già Caronte
Con quella barca fragile. *al Cap.*
Ci vuol per l'onda torbida
Bel bello traghettar.
Cap. Che pazzo maledetto
Che cosa avrò da far?
Eur. Bion. Pur ve l'abbiamo detto,
Che è un pazzo da legar!
Sil. Carina; mi vuoi bene? *ad Eurilla.*
Eur. Che cosa gl'hò da dire? *al Cap.*
Cap. Che l'ami, che l'adori
Che hai il cor per lui piagato,

Giac-

Eur. Blon. Ach nędzny Kapitanie!
Kap. Ktoż go tu przyprowadził.
Eur. Blon. Patrzaycie co z walecznym
Dzieie się Bohatyrem?
Syl. Ey żywo Pegaz czeka
Już złotą brząka lutnią: *Bierze Kapitana za rękę.*
Kap. Tylko z wolna bez gwałtu

Syl. O miła Symfonio?
O słodkie lutni brzmienie
Wesoło podźmy w koło.
Kap. (Serżanta diabli wzięli
Nikt dotąd nie przybywa)
Syl. Niestety o to Karont
Dziurawą swoią łodką
Przez żagle roziuszone
Przeprawić nas chce.
Kap. Przeklęty ten Połgłowek
Sam nie wiem co mam począć?
Eur. Blon. Wszakżeśmy cię przestrzegły
Że związać go potrzeba.
Syl. do Eur. Czy kochasz mię lubeczko?
Eur. do Kap. Co na to mam powiedzieć?
Kap. Że go kochasz, że miłością
Twe serce iest przeszyte,

Gdy

Giacchè la ſorte, il fato,
Il diavol vuol così,
Eur.Bion. Oh andate, e non ridete
Vedete coſa ſono
I bravi d'oggi dì.
Eur. Carino sì t'adoro
Sil. Tu ſei l'amato oggetto
Eur. Sil. Per te queſt'alma in petto
Fedel'è ognor ſarà.
Bion. Quanto vi compatiſco.
Cap. Il caſo è ſtato ſiero.
Eur. Bion. Bella ſigura in vero
Il capitan ci fà.
a 3 Fù ſempre la pazzia
Un bene ſingolare.
Reimpie il cor di giubilo
La pace; l'allegria
Fà ſubito tornar.
Cap. Fù ſempre la pazzia
Un male ſingolare.
Toglie la pace, il giubilo:
Sparir fà l'allegria
Fà ſubito crepar.

Fine della Prima Parte.

PARTE

Gdy losy, gdy nieszczęście,
Gdy diabeł tak wyciąga.

Eur. Blon. Acz niechcę śmiać się muszę.
Ten obraz iest prawdziwy
Junakow tego wieku.

Eur. Moy Ptaszku kocham ciebie!

Syl. Ty celem mey miłości.

Eur. Syl. Tobie nie zwiędłą w sercu
Na wieki chowam wierność.

Blon. do Kap. Zal mi losu twoiego.

Kap. Gwałtowny to przypadek.

Eur. Blon. Doprawdy nasz Kapitan
Przedziwną ma postawę.

We trzech. Szaleństwo było zawsze
Naywiększych dobr początkiem
Napełnia myśl radością
Spokoyność y wesele
Przywraca bez odwłoki.

Kap. Szaleństwo było zawsze
Wiela złego początkiem
Pokoy y radość niszczy
Wesołość precz ruguie,
Y zdychać z strachu każe.

Koniec pierwszey Części.

CZĘSC

PARTE SECONDA

Campagna con Tende militari, e Padiglione.

SCENA I.

Il Capitano seduto cantando una Canzoncina, ed un' Uffiziale che l'accompagna col Flauto, indi Biondina, e poi Silvio.

Cap. La bella Paſtorella
Ahi m'hà ferito il Core:
Son tutto tutto amore,
E Amor ridendo và.
Se non andate à tempo *all'Uffiziale*
E'impoſſibil, ch'Io canti, Via da capo:
Queſta è una Canzonetta
Che par fatta per me. Sù via da bravo:
Da capo il Ritornello;
Non mi fate sbagliare in ſul più bello.
Finito il Ritornello compariſce Biondina, e canta una Strofetta della ſteſſa Muſica.
Bion. Se mai qualcun trovaſſe
Un core innamorato,

Un

CZĘSC WTORA

Pole z Zołnierſkiemi namiotami, z ktorych ieden większy dla Kapitana.

SCENA I.

Kapitan pod namiotem ſiedzący śpiewa pioſneczkę, ktorą Officyer drugi na flecie przegrywa, daley Blondyna, potym Sylwio.

Kap. PAſtoreika, cudnych wdzięków
Me w kaydanach ſerce trzyma
Miłość w ſercu ſwe pożary
Wznieca zwykłe ſtroiąc ſocby.

Niepodobna mi śpiewać, kiedy taktu nie pilnuieſz. Zaczniymy znowu z początku, ta pioſnka dla mnie umyślnie zdaie ſię być złożona. Prędzey da Capo, a uważay, żebyś ſię nie pomylił właśnie gdzie naylepiey wydaie ſię śpiewanie. *Powtarzaią piosnkę, po ktorey wchodzi Blondynka, śpiewaiąc ſtrofę na tęż notę.*

Blon. Gdy ſię komu przydarzyło,
Serce znaleść zakochane,

Serce

Un core abbandonato
A me lo renderà.
Cap. Che impertinenza è questa
D'interrompermi il Canto?
Bion. Mi credei
Spiegar meglio così gl'affetti miei
Cap. Che affetti, che spiegar?
Bion. E per mostrarvi
Che questo cor v'adora,
Vi volevo immitar nelCanto ancora.

Cap. Né amato, nè immitato
Io voglio esser da te, mi piaceEurilla,
E spiegavo cantando il dolce affetto...
Da capo un'altra volta per dispetto
all Uffiziale.
(*Finito ilRitornello come sopra, volendo il Capitano incominciare a cantare, esce Silvio.*)
Sil. Diana Cacciatrice
Amava un Pastorello:
Perchè non sono Io quello
Che pure hò egual beltà.
Cap (Ci mancava costui.Sian maledetti
Quanti pazzi si trovano)EhiBiondina
piano a Bion.
Come

Serce znaleść opuszczone,
Mnie przywrocić niech ie raczy.

Kap. Co to za śmiałość przerwać mi moie śpiewanie?

Blon. Mniemałam, że tym sposobem naylepiey skłonności umysłu mego wyrażę.

Kap. Co za wyrazy? Co za skłonności?

Blon. A chcąc ci pokazać, że serce to pełne iest szczerey ku tobie miłości, chciałam cię w śpiewaniu nawet naśladować.

Kapit. Dla mnie, mogłabyś dać pokoy y śpiewaniu y naśladowaniu! Kocham Eurylle a w piosneczce moiey słodkiey miłości dać chciałem oświadczenie. Panie Poruczniku da Capo ieszcze raz, na złość tey natrętnicy. *Zakończywszy ieszcze raz piosnkę, gdy ią powtarzyć chce Kapitan, wychodzi śpiewaiąc:*

Syl. Wszak Dyana choć myśliwa.
W Pasterku się zakochała
Czemum nie iest tym Pasterkiem?
Gdym w piękności iest mu rowny.

Kap. (Tego mi ieszcze nie dostawało; Zeby kaci wszyscy wzięli połgłowko'w wszystkich) Powiedz mi Blondynko,

Come gli ſtà il cervello? è ancor furioſo?

Bion. E'divenuto un pazzo ſtrepitoſo *piano al Cap.*

Non ſentite che parla
Del Paſtorel, di Diana Cacciatrice?

Cap. (Stiamo freſchi da vero

Sil. Uomo infelice! *al Cap.*

Cap. A me?

Sil. Si: tu ſarai
Sbranato da un Leone, e gli occhi tuoi
Per farti una ſinezza ſingolare,
Serviran dì Lanterna in alto Mare.

Cap. E ſe queſta ſinezza
M'incommodaſſe ?

Sil. Oibò non dubitate.
Anzi prima che venga
Il Leone à sbranarvi, avrei penſiero
Di tagliarvi la teſta.

Cap. Non s'incommodi
(Oh che matto! oh che matto
Coſtui mi fà tremare.)
Con ſua licenza hò un tantinel da fare *parte*

SCE-

w iakim teraz ieſt ſtanie? czy ieſzcze ſzaleie? *cicho do Blondynki*

Blon. (Wſzyſtkich dla ſzaleństwa) ſtał ſię poſtrachem. *Do Kapitana cicho.* Nie ſłyſzyſz co rozprawia o myśliwey Dyanie, o Paſterzach, o miłości.

Kap. Już widzę, że ſię tu bez kozery nie obeydzie.

Syl. do Kapit. Nieſzczęſny Człowiecze!

Kap. Do mnie mowiſz?

Sylw. Tak ieſt; Lew cię ſrogi rozſzarpie, a dla wyrządzenia tobie oſobliwſzego honoru, płynącym po morzu przeſtronnym będą twe oczy przyświecały zamiaſt latarni.

Kap. Ale gdyby ten honor był mnie naprzykrzony.

Syl. Przeſtań o to ſię fraſować, owſzem nim przyidzie lew, co cię ma rozſzarpać, myślę, iż nie zawadziłoby głowę tobie uciąć.

Kap. Niechciey ſobie tyle pracy zadawać! (co za ſzalony, co za ſzalony, co za ſzalony, truchleię od ſtrachu) Proſzę nie mieć za złe, iż pewne zabawy gdzie indziey mię wzywaią.

SCENA II.

Biondina, e Silvio.

Bion. Da ver mi fate ridere
La portate assai ben.

Sil. Questa finzione,
Questa sciocca pazzia
Quant'avrà da durar? voglio scoprirmi
E con furia, ed orgoglio
Vò dire al Capitan, ch'Eurilla Io voglio.

Bion. Voi vi precipitate.

Sil. Che m'importa.
Mi ucciderà? pazienza.

Bion. Eh via chetatevi
Nemmeno un disperato
Parlarebbe così.

Sil. Della mia Sposa
Io non potrò disporre?

Bion. Flemma, flemma.

Sil. N'ebbi abbastanza. Or senti per tutt' oggi
Fingerò tal pazzia: domani poi
Cangiandomi ad un tratto,
Ammazzo il Capitano, e me la batto.
parte.

SCE-

SCENA II.

Blondynka, Sylwio.

Blon. Do prawdy śmiać się muszę, tak doskonale rzecz udaiesz.

Syl. To udanie, to płoche szaleństwa zmyślenie, pokiż będzie trwało? Już chcę prawdę wynurzyć, a pełen gniewu y z przyzwoitą odwagą chcę Kapitanowi powiedzieć, iż mi oddać musi Eurylkę.

Blon. Sam siebie zgubisz.

Syl. Niedbam o to, pewnie mię zabiie, trzeba y to wytrzymać.

Blon. Ey dla Boga uspokoy się, w ostatniey rozpaczy zostaiący takby nie mowił.

Syl. I iaż to moiey zrzec się będę musiał Oblubienicy?

Blon. Powoli. Powoli.

Syl. Dosyć byłem cierpliwy. Słuchay: Przez cały dzień dzisieyszy będę szalonego udawał, ale iutro nagle inną postać na siebie wziąwszy, cożkolwiek z tąd wyniknie, sprzątnę Kapitana...

Odchodzi.

SCE-

SCENA III.

Eurilla, Biondina, poi il Capitano.

Eur. Biondina, questa vita
Quanto s'hà da soffrir?
Bion. Eccone un altra.
Che pazienza ci vuole
Con questi innamorati.
Eur. Il Capitano
Mi fà troppa paura,
E se scopre, che Silvio
Non è stolto da vero...
Bion. Oh lasciatene à me tutto il pensiero
Convien dissimulare, aver pazienza:
Convien far quel ch'Io dico...
Mutiam discorso, che stà quì l'Amico.
piano ad Eurilla vedendo il Capitano.

Eur. (Il Ciel m'ajuti)
Cap. (Stiamo un poco à udire
Cosa dicon di me)
Bion. Vi giuro Eurilla,
Che Don Ercole v'ama.
Cap. Cosa sento!
Biondina in mio favor!

Bion.

SCENA III.

Eurylka, Blondynka, potym Kapitan.

Eur. Blondynkó, iakże długo te przykrości znosić potrzeba?

Blon. Otoż tobie druga! Jakiey trzeba cierpliwości z temi, ktorych miłość dręczy;

Eur. Bardzo mię strafzy Kapitan, a ieśli odkryie, że Sylwio nie do prawdy w głowę zaszedł...

Blon. Zostaw mi całą o tym troskliwość Potrzeba ieszcze udawać y skutku pomyślnego spokoynie wyglądać. Sprawuy się podług tego iakem ci mowiła... Mowmy o czym innym bo nas podsłuchuią. *Do Eurylli po cichu postrzegaiąc Kapitana.*

Eur. (Nieba daycie mi pomoc)

Kap. (Przysłuchaymy się temu co o nas mowią)

Blon. Poprzysięgam Euryllo że cię Kapitan kocha.

Kap. (Co słyszę Blondynka za mną mowi)

Bion. Prima di tutto
Egli è graziofo, è amabile:
E'bello come il Sole.

Cap. (Sì fon bello;
Me lo conofco anch'Io.
Bion. Ricco, ricchiffimo,
Senza un quatrin di debito.
Cap. (Quefto poi non è vero.)
Bion. La fua mano
Potrìa defiderarla una Regina,
Cap. (Oh quefta è verità! Brava Biondina.)
Eur. (Che pena è il dover fingere.)
Dunque mi configliate
Prenderlo per marito?
Bion. Non potete trovar miglior partito.

Cap. (Brava così và detto.)
Eur. Mà vedrete,
Ch'egli una Paftorella
Non là vorrà fpofar. Quefto fol dubbio
Dal fuo amor m'allontana, e mi rimove.
Cap. Sì sì ti fpoferò corpo di Giove
facendofi avanti.
Bion.

Blon. Naypierwey wiedzieć powinnaś, iż ieſt pełen naychwalebnieyſzych przymiotow, godzien miłości, a w piękności na Ziemi, co ſłońce na niebie.

Kap. (Prawda żem piękny, znam to do ſiebie)

Blon. Bogaty na podziw, y ſzeląga długu nie maiący.

Kap. (Co to, to nie prawda)

Blon. Mogłaby nawet Krolowa, pragnąć mieć iego za męża.

Kap. (Nic pewnieyſzego, kochana Blondynko!)

Eur. (Co za męka być zniewoloną do zmyślania) Zyczyſz mi tedy, abym za niego poſzła?

Blon. Lepſzey dla ſiebie Partyi znaleść nie możeſz!

Kap. (Przedziwnie; tak mowić należało!)

Eur. Ale obaczyſz, że Paſterki za Zonę mieć nie zechce; Ta iedyna wątpliwość hamuie mię w zapędach miłości, y wſtręt mi czyni.

Kap. przyſtępuiąc. Tak ieſt, tak ieſt, wezmę cię za Zonę, ſzczerze ci przyrzekam.

Blon.

Bion. Che vedo!
Eur. Ah mi vergogno...
Cap. Vergognarvi: di che? Brava Biondina
Sei la mia Protettrice.
Bion. Ecco lo Sposo *a D. Ercole.*
Più gentil, più amoroso
Non è facil trovarlo: Io lo conosco,
Sò che grand'Uomo egli è:
Merita Amor: fidatevi di me.

L'Idol mio fù questi un giorno,
E sà il Ciel, se un dì l'amai.
Mi giuró... mà non sia mai,
Voi l'avete da sposar.
A un'amica qual voi siete
Questa sorte hà da toccar.
Quanto è Alocco, quanto è sciocco
Si fingete, e lo vedrete, *ad Eur.*
Se burlato hà da restar. *parte.*

SCENA IV.

Capitano, ed Eurilla.

Cap. (Son tenuto à Biondina) avete inteso?
Dunque presto la mano,
Sposina mia diletta.

Blon. Co widzę?
Eur. Wſtyd twarz moię rumieni....
Kap. Wſtydziſz ſię a czego? Kochana Blondynko ty moią ieſteś Protektorką.
Blon. Oto twoy przyſzły Małżonek, ani grzecznieyſzego, ani bardziey kochaiącego znaleść nie potrafiſz. Znam go dobrze. Człowiek ieſt przezacny, zaſługuie na wſzelką miłość; Spuść ſię na mię zupełnie.

Był czas, kiedym go kochała,
Mey miłości świadkiem Nieba,
Poprzyſiągł mi---iuż po wſzyſtkim,
Ty mu miłość maſz ślubować,
Przyiacołki iak ty ieſteś
Ten pomyślny los nie minie.

Do Eurylli. Sadło ſzczere, pień wierutny,
Uday tylko wnet obaczyſz,
Jak z dutkami w ſzyku ſtanie.

Odchodzi.

SCENA IV.

Kapitan, Eurylla.

Kap. (Blondynce wſzyſtko winienem) Czy ſłyſzałaś, bez odwłoki poday mi rękę, śliczna Eurylko!

Eur.

Eur. Piano, piano Signor, non tanta fretta.
Cap. Come piano? perche? Voglio sposarti.
Adesso, in quest'istante.
Eur. Perdonatemi: (senso
Senza i miei Genitor, senza il con-
De'Parenti...
Cap. Il consenso
Quì non è necessario.
Eur. E il Padre mio?
Cap. Che strepiti:
Che m'importa di lui? frà noi Soldati
Non s'usan cerimonie, nè Capitoli,
Nè Notari, nè formole: Frà Noi
Si concludon le Nozze *more belli*:
Via la man: Risolvete occhietti belli.
Eur. Ci vò pensare ancora
Almeno un'altro giorno.
Cap. Vi dò di tempo sei minuti, e torno.

Per pochi momenti
Vi lascio pensar.

Eur. Powoli moy Panie na co ten pośpiech?

Kap. Czemu powoli? na co ta przewłoka? Myślę zaręczyć cię sobie zaraz tego momentu.

Eur. Proszę mi wybaczyć. Bez rodzicow moich, bez zezwolenia Krewnych ....

Kap. Nie potrzebne tu niczyie nie iest zezwolenie.

Eur. A Ociec moy!

Kap. Fraszki, fraszki, co ia stoię o twego Oyca? U nas Zołnierzy krotka ceremonia; Nie potrzeba ni umowy ni intercyzy ni żadney takowey rzeczy. U nas w małżeńskie zachodzą śluby, podług Woyskowych Artykułow. Co żywo poday rączkę. Oczęta prześliczne przyzwolcie na me szczęście.

Eur. Pragnę względem tego ieszcze dzień ieden namyślić się.

Kap. Daięć 6. minut frysztu, y zaraz powracam.

Przez kilka momentow
Myśleć ci pozwalam.

Lecz

Mà quì mi vedrete
Ripieno di giubilo
Ripieno di foco
Frà poco tornar.
Che Nozze! che feste!
Che grato piacere!
Le trombe guerriere
Le trombe cò i timpani
Udrete sonar.

parte.

SCENA V.

Eurilla, poi Silvio, indi il Capitano che torna.

Eur. Io lasciar Silvio mio? Ah prima i Monti
Si vedran camminar: prima l'Agnelle
Insiem cò i Lupi à pascolare andranno.
Pria che all'amato bene
Manchi di fede il cor,
Il Mar fara d'arene
Privo d'affanni amor.
Col Lupo in Bosco errante
Pascer vedrai l'agnelle,

E per-

Lecz wnet tu obaczyſz
Jak pełen radości,
W nayżywſzych płomieniach
Do ciebie powrocę!
Z weſelem uciechy
Nas miłe czekaią
Woienne puzany
Kotły tarabany
Zewſząd ſię odezwą.

Odchodzi.

SCENA V.

Murylla, potym Sylwio, potym Kapitan powracaiący.

Eur. JAbym zaś mego Sylwio opuściła! Ach pierwey wſkoki poydą gory, pierwey owce z wilkami iednym dzielić ſię będą paſtwiſkiem!

Paſterkowi wiarę daną
Serce moie nim wyroni,
Znikną piaſki z morſkich łoni,
Miłość troſkow znać przeſtanie,
Wraz na iedney z wilkiem błoni
Nad ſtrumykiem owca ſtanie

E perderan le ſtelle
L'uſato lor ſplendor,
Pria, che queſt alma amante
Poſſa cangiar d'amor.
Abborriran le piante,
E la ruggiada e il ſole,
Le Roſe le Uiole
Priue ſaran d'amor.

Sil. Mi divora l'affanno;
La gelosìa mi ſtrugge. Anima mia
Qual deſtino crudele
Ci allontana così? Torniamo, ò cara,
Alle noſtre Capanne

Eur. Mà il modo di fuggir? (ah non tornaſſe
Sì preſto il Capitan.)

Sil. Sai che Biondina
Hà promeſſo ajutarci.

Eur. E'vero: (oh Dio
Se mi trova con Silvio
Miſero lui, miſera me.)

Sil. Non parli ?
Stai confuſa, ſoſpeſa?

Cap. (I Matrimonj
Van ſubìto concluſi... Mà che vedo!

A w swym biegu brzydkich cieni
Gwiazdy gruby Kir zasłoni
Pierwiey niżli dotrzymaną
Miłość kiedy serce zmieni,
Będą miały wstręt od rosy,
Y wzdrygać się słońcem kłosy
Roża wdziękow nie ochroni
Ni fiołek miłey woni.

Syl. Dręczy mię troskliwość! zawisna miłość trapi! O moia duszo, co za losy okrutne nas wzaiemnie od siebie odrywaią? Wracaymy się kochana Euryllo do naszych lepianek.

Eur. Ale iakże przed się wziąść ucieczkę? (O gdyby przynaymniey Kapitan tak rychło nie powrocił.)

Syl. Wszakżeć wiadomo, że Blondynka nam pomoc przyrzekła.

Eur. Prawda (o Nieba ieśli mię zdybie tu z moim Sylwio, nieszczęśliwym on będzie, ia też nieszęśliwa)

Syl. Coż to nic nie mowisz? Stoisz zmięszana y smutna.

Kap. (Nic iuż żądzy moiey na przeszkodzie nie będzie .... ale co widzę co

Quel maledetto pazzo
Cosa fa lì colla mia bella?)

Eur. Oh Dio,
Silvio vanne per ora:
Ci rivedremo.

Sil. Come!
Tu mi discacci? (Oh Cielo
Mi tradisse costei
Fosse d'altri invaghita.)

Cap. Fuggi da questo pazzo
ad Eurilla non veduto da Silvio

Eur. (Ah son spedita.) *sorpresa*

Sil. Giurami almeno ingrata
Che tu non ami altri che me.

Eur. Non posso.

Sil. Come non puoi?

Eur. Che pena
Potessi fargli un cenno
Potessi dir che il Capitano ci ascolta.)

Sil. (Ah chi fù che m'hà tolta
La cara Eurilla mia.) *smaniando*

Cap. (Costui vaneggia *piano come sopra*
Eurilla bada à te.)

Eur. (Son disperata)

Sil. Parla.

Eur. Parlar non deggio.

Sil.

tam z moią Eurylką robi ow przeklety połgłowek?)

Eur. O Nieba! Podź teraz Sylwio, obaczemy się potym.

Syl. Coż to odpędzasz mię? (O Nieba zdradza mię Eurylla, a podobno w kim innym zakochała się.)

Kap. nie postrzeżony od Sylw: do Eur. Uciekay od tego szalonego!

Eur. zadziwiona. Iużem zgineła.

Syl. Przynaymniey przysiąż mi, iż nikogo oprocz mię nie kochasz.

Eur. Nie mogę.

Syl. Jak to nie możesz?

Eur, Co za utrapienie, (żebym przynaymniey mogła mu pokazać na migi, iż Kapitan iest obecny)

Syl. (A ktoż iest okrutnik, co mi kochaną Euryllkę wydarł)

Kap. (Od rzeczy mowi, strzeż się Eurylko)

Eur. (Do rozpaczy przychodzę)

Syl. Mowże.

Eur. Mowić nie powinnam.

Sil. (Ch'equivoco parlar...
Che m'accadde? che fù.) *con furia.*

Cap. (Fugi: non vedi,
Che s'infuria, tarocca, e sbatte i piedi?) *ad Eurilla*

Sil. Addio: parto per ſempre
Per non vederti più.

Eur. (Mà queſto è troppo)
Sentimi: non partir.

Cap. (Che ſciocca Donna
Si vuol precipitare.)

Sil. Le tue menzogne non uò più aſcoltare.
Sol ti ramenta ingrata,
L'amor mio la mia fede: inqueſte ſpoglie
Son ridotto par te giunſi a impazzire
A delirar per poſederti... indegna
Uado à getarmi dalla più alta Rupe
Per non vederti più... e mi uedrai,
Ma ho Dio ſembro impazzito
Ah rimedio non v'e ſono ſpedito.
Oimè... coſa e queſto

La

Syl. (Co za nie poięty sposob mowienia) *Z gniewem.* Coż mi się stało? do czego przyszedłem?

Kap. do Eur. (Uciekay, izali nie widzisz, że od siebie odszedł, że szaleie, że nogami tupa)

Syl. Zegnam cię na zawsze, oddalam się bym ciebie więcey nie widział.

Eur. (Co tego to nadto) Słuchay nie oddalay się.

Kap. (Co za bezrozumna kobieta, sama się zgubić pragnie)

Syl. Już kłamstw twoich znieść daley nie mogę, pamiętay tylko niewdzięcznico na moię miłość na wierność nieskażoną. To na się wziąłem odzienie dla ciebie, bym ciebie otrzymał, nie wzdrygałem się być szalonym, niegodziwa Kobieto! poydę y z nay wyższey skały zrzucę się, bym ciebie więcey nie oglądał.... Uyrzysz kiedyszkolwiek .... Ale o Nieba! Doprawdy zdaię się być szalonym. Już nie masz ratunku, zupełnie przepadłem,

Ach niestety drószcz mię zimny

Obey-

La faebre mi uiene...
Mi palpita il core...
Mi treman le uene:
E vado a morire
Ingrata per te.
Ah nò nò che non fei degna
Bruta ftrega malandrina,
Che fei falfſa ed'afaſſina
Sol per farmi difperar.

parte.

SCENA VI.

Eurilla, ed il Capitano.

Eur. (PoveroSilvio mio: poveraEurilla;
Che dirò... che farò.)
Cap. Come vaneggia!
Che pazzo indemoniato,
Eurilla manco mal, che fe n'è andato.
Adeſſo faria tempo
Di ftabilir...
Eur. Lafciatemi
Per carità.
Cap. Mà cara
Adeſſo ch'è partito...
Eur. Appunto adeſſo

M'im-

Obeymuiąc z lodem rowna
Serce w pierſiach mych trętwiei●
Krew ſię cała w żyłach ścina,
Biegę zayrzę śmierci w oczy,
Z woli twoiey niewdzięcznico!
Ach nie, nie wartaś miłości
O bezecna czarownico!
Co katuſze mi zadaiąc
Do rozpaczy chceſz przywodzić.
Odchodzi.

SCENA VI.

Eurylla, Kapitan.

Eur. (Sylwio moy nieſzczęſny! co mam mowić? co czynić?)

Kap. Jakże ten człek od rzeczy gada? Co za połgłowek utrapiony? Dobrze ſię ſtało, że nakoniec poſzedł. Teraz można by zakończyć.

Eur. Zaklinam cię moy Kapitanie dayże mi pokoy.

Kap. Ale moia moia Eurylko teraz gdy wolni ieſteśmy....

Eur. Właśnie też teraz y ia od rozumu odcho-

M'impazzisco ancor Io: questo è il
momento
Ch'Io deliro, ch'Io smanio...
Cap. (Saria bella
Che il mal della pazzia
S'attaccasse... mi pare
Ch'anche costei cominci à vacillare.)
Eur. Misera me!
Cap. Che Misera?
Con Don Ercole accanto
Con un'Uom qual son'Io?
Eur. (Cosa risolvo?
Che penso (ah in questo caso
Son confusa, e avvillita.)
Cap. (Il Mal gli si è attaccato, e s'è impazzita)
Eurilla...
Eur. Che bramate,
Che volete da me? Più non v'ascolto
Non conosco me stessa:
Vado adesso à morir: Non son Eurilla
Sono una furia, un'Orsa
Una Tigre; un Demonio.
Cap. Oh adesso sì, ch'è fatto il Matrimonio.
Eur. Nò ch'Eurilla non son'Iò
Quella

odchodzę. Ten ieſt moment, ktorego ſzaleię, y co mi ſię tylko marzy....

Kap. (Rzeczby nadzwyczayna była, âby choroba ſzaleńſtwa ſtała ſię przyrzutną.... wſzakże zdaie mi ſię, że y ta nie ieſt ſobie przytomna.)

Eur. Nieſzczęśliwa ia kobieta!

Kap. Czemu nieſzczęśliwa, maiąc przy ſobie Kapitana tak ſławnego Don Ercole, męża tak zacnego.

Eur. (Co pocznę? co zamyślam? W takowym razie nie potrafię ſobie poradzić, w oſtatnim zamięſzaniu)

Kap. (Bez wątpienia zaraziła ſię, iuż od rozumu odeſzła.) Euryllo!

Eur. Czego chceſz, czego żądaſz odemnie? Już ciebie więcey nie ſłucham, nie znam ſiebie ſamey. Wnet wnet plonem ſię śmierci ſtanę. Nie ieſtem Euryllą. Jeſtem iędzą y kotką y wilczycą, y diablicą.

Kap. Tego brak tylko było do zawarcia małżeńſtwa.

Eur. Nie, nie ieſtem Euryllą,

Ni

Quella Ninfa tutta brio:
Quella cara Paſtorella
Tutta grazia, e tutt'amor.
Sono un'Orſa; che ferita,
Sbuffa, ſalta, e và alla vita:
Mordo, pizzico, feriſco,
Avveleno, inceneriſco:
Hò la ſtizza nelle luci,
Hò la rabbia in mezzo al cor.
parte.

SCENA VII.

Il Capitano, poi Biondina.

Cap. Queſta è una Metamorfoſi,
Una peripezia,
Un fatto climaterico.
Bion. Mi poſſo
Rallegrar del concluſo Matrimonio
Col Signor Capitano?
Cap. Ah ſe ſapeſſi
Biondina che gran caſo: In queſto punto
La cara Eurilla...
Bion. Oimè che cos'è ſtato?
E'morta? v'è fuggita?

Cap.

Ni wieśniaczką oną ładną
Ni Pasterkom wszystkim miłą
Pełną wdzięków, sorc powabem,
Niedzwiedzicą iestem srogą
Co zraniona skokiem bieży
Szarpie, drapie, kąsa szczypie.
Iad zadaie w popioł mieni,
Zapalczywość niosę w oczach
Zaprzątneła serce wściekłość.

Odchodzi.

SCENA VII.

Kapitan potym Blondynka.

Kap. TAk nagłey y niespodzianey odmiany, takiego Klimateryku rozumu nie poymuię.

Blon. Mogęż powinszować zawartego iuż małżeństwa Jmć Panu Kapitanowi.

Kap. O gdybyś wiedziała Blondynko, co za dziwny przypadek... W tym momencie kochana Eurylka....

Blon. Niestety co się stało? Umarła? czy uciekła?

Kap.

Cap. Peggio, peggio.
Bion. Mà pure?
Cap. S'è impazzita.
Diſcorrendo con Silvio,
Ch'è pazzo come ſai
Cominciò à voltar gl'occhi, à minacciare
A infuriarſi...
Bion. (Hò capito
Eurilla glie l'hà fatta.) Ah Io ſapevo:
Dovea finir così.
Cap. Come perchè?
Bion. Mi diſſe
Jer l'altro un Paſtorel, che in queſto clima
Chiunque fà all'amor diventa matto.
Cap. Dunque io ſon pazzo affatto
Chi ama più di me? Beſtia che ſei
A non dimerlo prima.

Bion. Or che ſapete
Il mal che ne ſuccede. Eurilla, e Silvio
Laſciateli partir.
Cap. Mà mi rincreſce.

Bion.

Kap. Gorzey nie rownie.

Blon. Coż przecie?

Kap. W głowę zaszła. Rozmawiaiąc z Sylwio przeszłym Pasterzem, ktory iak ci wiadomo od rozumu odszedł, poczęła zawracać oczy, grozić, gniew nadzwyczayny pokazować.

Blon. (Rozumiem. Eurylla z niego zadrwiła) Domyślałam się dawno, iż się na tym zakończy.

Kap. Czemu?

Blon. Przestrzegł mię onegday Pasterz pewny, iż w tych Kraiach ktokolwiek tylko zakocha się, od rozumu odchodzi.

Kap. To y ia szalonym zostałem. Kto bardziey odemnie kocha. Gdzieżeś rozum miała, żeś mię dawniey nie przestrzegła.

Blon. Teraz gdy wiadomo ci iest, iak złe skutki ztąd wynikaią dopuść aby Eurylla y Sylwio ztąd do siebie powrocili.

Kap. Ale mi przykro będzie....

Bion. Non v'è strada di mezzo. Via vergogna
Il Mondo che direbbe,
D'un Capitan di senno, e di valore,
A vederlo impazzito per amore.
parte.

SCENA VIII.

Capitano.

Cap. Impazzir per amore?
Che ruina farebbe: Uomini, eBruti
Cadriano al lampeggiar degli occhi miei,
E un Orlando furioso io diverrei.
Mà dunque Eurilla mia
Dovrei lasciarla andar? con questa flemma,
Con quest'alma tranquilla?
Certo la testa preme più d'Eurilla.
E adesso con chi parlo?., Eh stiamo male
Caro Signor Don Ercole,
Riflettiamoci un poco... sarìa bella
Ch'io già fossi impazzito... Non mi piace
Questa

Blon. Jedno z dwoyga obrać trzeba. Co za wſtyd! co za hańba! coby świat cały mowił, widząc że zacny y waleczny Kapitan, z miłości w głowę zaſzedł.

Odchodzi.

SCENA VIII.

Kapitan.

Kapit. Oſzaleć z miłości! Coby za los nieſzczęśliwy był świata całego? Y ludzie y zwierzęta błaſkiem oczu moich przerażone padałyby na Ziemię, a iabym ſtał ſię nowym Orlandem roziuſzonym. Y iaż to mam dopuścić, aby Eurylla oddaliła ſię? Będęli tak powolny? tak cierpliwy? O pewnie warta Eurylla większey troſkliwości! Ale z kimże teraz rozmawiam? Zle ſię z nami dzieie miły Panie Don Ercule. Bierzmy tę rzecz na uwagę.... Pięknieby zaiſte było, gdybym ia w głowę iuż zaſzedł. Nie podobaią mi ſię te pochmurne obłoki, ktore myśl moię, ktore czoło moie zaſę-

Questa tetra caligine
Che la mia mente, i miei pensieri ingombra
Tutto, tutto m'adombra...
Mi pare... e non mi pare
La cosa è seria: è cosa da pensare.

Io son Don Ercole: son quell'istesso
Ch'ero sei mesi, dieci anni sà.
Ma potrebb'essere..ma stò perplesso
Mi par che il cerebro... vaccilli un poco
Non trovo loco... che mai sarà?
Eurilla amabile per te frenetico
Sì voglio vivere, voglio penare:
Bell'impazzire, pupille care,
Bel delirare per voi sarà.

parte.

-SCE-

zaſępiaią. Zewſząd ſame ogarniaią mię ciemności .... Zdaie mi ſię .... y przeciwnie mi ſię zdaie .... O wielką tu rzecz idzie, godzi ſię o tym pomyśleć.

Jeſtem li Don Erkole tenże mąż wſławiony,
Co przed ſześcią mieſięcy, przed dzieſięcią laty,
Mogłoby w prawdzie ſtać ſię ....
Ach wątpię za katy ....
Zdaie ſię że mozg w głowie wre na wſzyſtkie ſtrony.
Nie wiem co czynić? iakie mam przedſięwziąść kroki?
Przez twey Eurylko śliczna miłości uroki
Chcę żyć maniakiem, w głowę chcę być poſtrzelonym,
To zaſzczyt dla mnie; twey miłości kwoli
Wyniść na zawſze z rozumu niewoli.

Odchodzi.

SCENA IX.

Piccolo Bofchetto nelle vicinanze del Campo.

Silvio feduto sù d'un faffo: indi Eurilla, poi il Capitano, che fopragiunge con alcuni Soldati

Silv. Ah l'infedele Eurilla
Mi ftà ful cor: Ninfa fpietata, e quefto
Il tuo amor, la tua fede?
Ah quant'è fciocco, ò Donne, chi vi crede;

Eur. T'ho raggiunto: ò Crudele.
Fuggir fenza di me? Silvio fpietato
Ingratiffimo Silvio.

Sil. Io fon l'ingrato?

Eur. Sì: perchè abbandonarmi?

Sil. Per lafciarti
Col Capitano in libertà.

Eur. Colui
E' l' odio mio.

Sil. Mà dunque
Perchè poc'anzi ftupida
Ti moftrafti al mio amor?

Eur.

SCENA IX.

Gay w bliſkości obozu.

Sylwio na kamieniu ſiedzący, potym Eurylka, nakoniec Kapitan z Zołnierzami.

Syl. Wiarołomna Eurylla, nieznośnie mię trapi. Paſterko nie użyta y takaż ieſt miłość? ta wierność twoia? O iak mało ma rozumu, kto wam niewiaſty wierzy!

Eur. Przecięż znalazłam ciebie okrutniku. Y tyż to śmieſz bezemnie uciekać, Sylwio nie litościwy. niewdzięczny Sylwio!

Syl. Mnie to niewdzięcznikiem zowieſz?

Eur. Ciebie; Godziſz ſię mię opuſzczać?

Syl. Nie chciałem być na przeſzkodzie twoim z Kapitanem związkom!

Eur. Kapitan celem ieſt moiey nienawiści.

Syl. Ale czemu trochę dawniey oziębłą ſię być pokazowałaś na oświadczenia mey miłości?

Eur. Perche ci ſtava
Il Capitano ad aſcoltar temevo
Di te, della tua Vita.
Sil. Queſta volta
Non mi laſcio ingannar.
Eur. Ma ſe Io giuro...
Sil. Or ſenti:
Facciam così; torniamo
Alle noſtre capanne:
Fuggiam di quà, ſe il mio partito accetti
Dirò, che m'ami ancora:
Che il tuo core è lò ſteſſo...
Eur. Altra prova non vuoi? fuggiamo adeſſo.
Sil. Ora in te riconoſco
La cara Paſtorella, il mio Teſoro,
La mia Ninfa fedel, che tanto adoro.
in atto di partire.

Cap. Brava ſignora Eurilla: à quel che vedo
I Pazzi non vi ſpiacciono.
Eur. (Son morta)
Sil. (Che ſorpreſa crudel!)
Cap. Per un frenetico,

Per

Eur. Bo Kapitan był na podsłuchach, bałam się o cię y o twoie życie.

Syl. Tego razu mnie oszukać nie potrafisz.

Eur. Niebem się świadczę.

Syl. Słuchay, uczyńmy tak, wroćmy się do naszych lepianek, uciekaymy ztąd, ieśli za moią radą poydziesz, wyznam że mię ieszcze kochasz, że w sercu twoim żadna nie zaszła odmiaua ....

Eur. Jnnego nie pragniesz dowodu?.... Uciekaymy bez odwłoki.

Syl. W tym punkcie poznaię w osobie twoiey kochaną moię Pasterkę, skarb moy naydroższy, wierną kochankę, ktorey me serce poświęciłem. *Odeyść zamyślaią.*

Kap. Bardzo pięknie Mcia Panno Euryllo, iak widzę połgłowkowie tobie się podobaią.

Eur. (Umieram)

Syl. (Co za przypadek nie przeyrzany)

Kap. Dogadzaiąc frenetykowi, pastuchowi.

Per un Paſtor ridicolo
Laſciar un Capitano, un Uom ſincero
Che vi amava, e che amaſte?

Eur. Non è vero
E ſe d'amor parlai fù per timore,
Mà Silvio è l'Idol mio: Silvio è il mio
amore.

Cap. (Mi ucciderei per rabbia.)

Sil. Ed Io non ſono
Pazzo, qual vi credete. Mi vergogno
Di fingermi più tale, e Voi dovreſte
Arroſſir di pretendere gli affetti
Dell'oneſta, e gentil Ninfa vezzoſa,
Che il Cielo, è Amor m'han deſtinata
in Spoſa.)

Cap. Oh Saturno che aſcolto!
E tu Marte il permetti?

Eur. (Ci laſciaſſe
Andar pei fatti noſtri)

Cap. Dunque tu non ſei pazzo?

Sil. Non Signore.

Cap. Sei però diſertore, onde per legge
Per coſtume di guerra inveterato
Serai

wi wzgardy godnemu porzucić Kapitana, męża szczerości pełnego, ktory ciebie kochał, y ktoregoś ty kochała.

Eur. Mylisz się. Ieślim kiedy miłość zmyślała pochodziło to z boiaźni, ale Sylwio iedynym ieſt kochankiem moim, iedynie godnym mey miłości.

Kap. Wściekłość mię taka bierze, iżbym się sam zabił.

Syl. A ia daleki ieſtem od tey wady, ktorąś mi przypisał, Wstydzę się daley szalonego udawać, a ty wstydzić byś się powinien gwałtownie domagać się miłości tey uczciwey y piękney Paſterki, ktorą Nieba y miłość moia przeznaczyły mi za Małżonkę.

Kap. Saturnie! Co ia słyszę? y ty Marsie dopuszczasz tego?

Eur. (Bodayby nam wolność dał powrocenia do kątow naszych oyczystych)

Kap. Y więc że ty szalonym nie ieſteś?

Syl. Nie ieſtem Panie.

Kap. Ale żbiegiem ieſteś. Przeto podług prawa, podług dawnego zwyczaiu

Sarai frà pochi iſtanti moſchettato.

Eur. Ah Signor per pietà...
Cap. Siano condotti
Coſtoro al campo. Al più per dimo-
ſtrarti
Che il nobile mio core
Non è amante di ſtraggi, e di vendette
Farò paſſarti ſotto le bacchette. *parte*
Sil. Ci ſiamo Eurilla mia.

Eur. Che belle nozze?
Sil. Che bello ſpoſalizio!
Eur. Or che faremo?
Sil. Nol sò,
Eur. Morir mi ſento.
Sil. Non può darſi nel mondo ugual tor-
mento

DUETTO.

Sil. Ah che Amor, d'Eurilla mia
Nò non vuol, che ſpoſo io ſia
Vuol'affliger queſto cor.
Eur. Ah non vuole il Ciel sdegnato,
Che di Silvio io viva à lato
Vuol ch'io pianga, e peni ognor.
Sil. Sol per te...

Eur.

czaiu Woyſkowego będzieſz zaraz rozſtrzelany.

Eur. Ach Panie zlituy ſię.

Kop. Niech do obozu ich zaprowadzą. A dla pokazania, że ſerce moie wſpaniałe w zaboyſtwach y zemście nie ma upodobania, każę cię tylko przez rozgi przepędzić. *Odchodzi.*

Syl. Znowuśmy przepadli droga moia Eurylko!

Eur. Co za piękne weſele?

Syl. Co za gody?

Eur. Coż więc teraz uczyniemy?

Eur. Nie wiem.

Syl. Serce moie iuż obumiera. Nie może być na świecie więkſza katuſza.

DUETTO.

Syl. Miłość ſroga nie pozwala
Byś mię kiedy męża miała!
Chce udręczyć ſerce moie.

Eur. Niechcą Nieba zbyt zawzięte,
Byśmy weſzli w związki święte
Mieniąc oczy me w łez zdroie.

Syl. Dla ciebie tylko ......

Eur.

Eur. Per te mi ſpiace.
Sil. Vò à morir
Eur. Morrò ancor'io,
a2 Non ſia mai bell'idol mio
Non ci vò nè pur penſar.

Eur. Il mio cor mi dice ſpera.
Sil. Così dice ancora à me.
Eur. Son felice.
Sil. Son contento.
Eur. Sfido il Ciel
Sil. Non temo il fato.
a2 Se il mio core è innamorato,
Se il mio cor vivrà con te.
partono con i ſoldati

SCENA ULTIMA.

Campagna con tende come ſopra.

Il Capitano, poi Biondina, indi Silvio, ed Eurilla condotti da Soldati.

Cap. Preſto, Signor Sargente
il Sargente eſeguiſce l'ordine
Si ponga in ordinanza
Tutta la compagnia, vò che punito
A ſu-

Eur. Dla ciebie mi przykro.
Sylw. Na śmierć pośpieszę,
Eur. Wspoł z tobą umrę.
We dwoch. Nie boy się tego o moie kochanie.
Niechay to w myśli twoiey nie postanie.
Eur. Serce dobrze me rokuie,
Syl. Y me także iednoż czuie,
Eur. Jam szczęśliwa?
Syl. Y mnie błogo,
Eur. Niech się srożą dzikie losy,
Syl. Niech w mnie godzą onych ciosy,
We dwoch. Byle w miłości nic mey nie ubyło
Byle me serce z twym złączone żyło. *Odchodzą.*

SCENA OSTATNIA.

Pole z namiotami.

Kapitan, potym Blondynka, daley Sylwio y Eurylla od Zołnierzy przyprowadzeni.

Kap. Hola Szerżant niech się kwapią; *Szerżant rozkazy pełni.*
Niech się cała Kompania uszykuie, chcę, aby przy odgłosie tarabanow. *nadchodzi Blondynka* skarany był dezertor

A ſuono di tamburro
ſi vede comparir Biondina.
Rimanga il diſertore,
Ch'ardì fingerſi pazzo per amore.
Eurilla poi vuò che mi dia la deſtra
In preſenza di Silvio.
paſſeggiando con furia.
Bion. (Ah ſon perdute.
Tutte le mie ſperanze. Mà coraggio.
Preſto al ripiego.)
Cap. Se non ero pronto,
Se non eran le ſpie
Mi fuggivan di mano.
Bion. Ah ſignor Capitano *agitata*
Non vorrei
Avervi conoſciuto,
Cap. Tu coſpetto!
Mi fai gelar il ſangue: coſ'è ſtato?

Bion. Vi torno à dir, che ſiete rovinato.

Cap. Ah me meſchino! parla,
Che fù?
Bion. M'è ſtata detta
Una gran coſa in confidenza.
Cap. Oh diavolo!
Vengon forſe i nemici?

Bion.

tor, co się ważył udawać maniaka z miłości. A potym w obecności iego chcę sobie zaślubić Euryllę. *Przechodzi się z gniewem.*

Blon. (Wszystkie nadzieie moie z dymem poszły, ale nie traćmy dla tego serca, udaymy się do inney sztuki.)

Kap. Gdyby nie pilność moia, y szpiegow baczność, pewnieby zrąk moich uszli.

Blon. udaiąc smutek. O bodaybym cię moy Kapitanie nigdy nie poznała!

Kap. Tam do stu katow, w ostatnią mię trwogę wprawiasz, coż się to więc stało.

Blon. Jeszcze raz powtarzam, żeś zupełnie zginął.

Kap. Ach ia nieszczęśliwy! mowże prędzey co się przytrafiło?

Blon. Rzecz mi iednę wielkiey wagi w sekrecie powiedziano.

Kap. Tam do biesa! Może zbliżaią się nieprzyiaciele?

Blon.

Bion. Il Colonnello;
Hà scoperto, che à forza
Trattenete nel campo
Silvio, ed Eurilla.
Cap. E ben?
Bion. Vi vuole privar
Della carica.
Cap. E poi?
Bion. Dentro una Torre
Vi vuol chiuder per fin che voi vivete
Cap. Mà è sicura la cosa?
Bion. Sìcurissima.
Cap. Oh fortuna crudel maledettissima,
Questa è una violenza.
Bion. Anzi si chiama
Violenza la vostra di tenere
Due innocenti Pastori in mezzo al campo.
Cap. Dunque non v'è più scampo?
Povero Capitan! dopo aver prese
Città, Piazze, Fortezze,
Doppo tante prodezze ....
Bion. Nò: sentite
Vi sarebbe un rimedio, Voi sapete,
Che Biondina è una donna di consiglio.

Ci

Blon. Pułkownikowi doniesiono. że gwałtem w obozie przytrzymuiesz Sylwio y Euryllę!

Kap. I coż z tego?

Blon. Chce cię wyzuć z Urzędu.

Kap. A potym?

Blon. Chce cię w wieży iedney zamknąć na całe życie.

Kap. Ale czy pewna tylko ta rzecz?

Blon. Nader pewna.

Kap. O sroga fortuno! o losy przeklęte! Ale to przemoc niesłychana!

Bon. Owszem przemocą nazywa twoy postępek w trzymaniu dwoch niewinnych Pasterkow przeciw ich woli w obozie,

Kap. Więc się iuż wykręcić nie będzie można? Nędzny Kapitanie! Podbiwszy tyle miast, zamkow, y fortec, po tylu bohatyrskich dziełach!

Blon. Nie rozpaczay. Można ieszcze wynaleść lekarstwo; Wszakżeć wiadomo, że Blondynka nie dla kształtu głowę nosi. Trzeba się zdobyć na dzie-

ło

Ci vole un eroiſmo
Degno di Voi Laſciate
Eurilla, e Silvio in libertà.

Cap. Biondina
Tu adeſſo più di Silvio
Mi ſembri pazza.

Bion. Io parlo.
Per voſtro bene, e per concluder poi
Queſt'azion generoſa,
Spoſatemi à tenor della promeſſa;
Che ilColonnel vado à placar io ſteſſa.

Cap. Gran diſſordine è queſto
Simil diſgrazia non l'avrei creduta.

Bion. (Sò quant'è ſciocco, e già ſe l'è bevuta)

Cap. Aleſſandro il Macedone,
Ceſare, e Marco Agrippa
Che coſa avrebber fatto in queſti guai?
Un eroiſmo tal m'inquieta aſſai.

Bion. Eccoli: sù coraggio.
Laſciate per onor, per voſtra gloria
Qualch'atto illuſtre alla futura Iſtoria.

ło Bohatyrſkie godne twey oſoby
Puść na wolność Eurylle y Paſterza.

Kap. Blondynko mnie ſię ty zdaieſz teraz bardziey ieſzcze ſzalona, niż Sylwio.

Blon. Cokolwiek mowię, dla twego dobra mowię, a dla dopełnienia wſpaniałego poſtępku, weźmiy mię za Zonę, iakoś przyrzekł, a ia ſama poydę błagać Pułkownika.

Kap. Wielkie w tym ieſt zamięſzanie, nigdybym ſię takowey nie ſpodziewał nieſzczęśliwości.

Blon. (Wiem iak miałkiego ieſt rozumu, już zupełnie uwierzył)

Kap. Macedońſki Alexander, Cezar, y Marek Agrippa, coby też w takowey przygodzie przedſięwzięli? Bohatyrſtwo takowe wielkiey mię nabawia troſkliwości.

Blon. Otoż nadchodzą. Zdobądź ſię na wſpaniały poſtępek. Zoſtaw potomney Hiſtoryi dla honoru, dla twey chwały, ktoreby opowiedzieć mogła.

FINALE

Cap. Taci: che il ſangue bellico
Che intorno al cor mi circola
Uguale à Curzio, e à Scevola
M'ha fatto diventar.

Bion. Sì sì del noſtro ſecolo
Siete l'Eroe magnanimo.
(Mà i detti d'una femina
L'han fatto ſpaventar.)

Eur. Sil. Signor deh perdonateci
Queſte innocenti lacrime
Vi muovano à pietà.

Cap. Vò ſinger per un poco,
Vò ſinger ſerietà,

Bion. In feſta, in riſo, in gioco
Tutto terminerà.
piano ad Eurilla, e Silvio.

Cap. Olà riſpondi â tuono:
Sei diſertor?

Sil. Lo ſono.

Cap. Fingeſti d'eſſer pazzo,
Per inſultarmi?

Sil. E'vero.

Cap. Dunque ſarò ſevero,
Ed uſerò rigor:

Bion. Eur. Signor deh perdonategli:
Mo-

Kap. Milcz. Woiennym ogniem wrząca.
Krew, co wkoło ferca krąży,
Mnie z Scewolą z Kurcyuſzem.
Już zupełnie rownym czyni.
Blon. Bez wątpienia tego wieku
Pierwſzym ieſteś Bohatyrem
(Lecz Niewiaſty iedney ſłowa
Napełniły ſeree trwogą)
Eur. Syl. Daruy Panie, daruy proſzę
Łzy niewinne ktore leiem,
Niechay litość w tobie wzruſzą)
Kap. Na czas krotki zmyśleć trzeba,
Zmyśleć trzeba żem ſurowy,
Blon. do Syl. y Eur. Na żartach, śmiechu radości.

Kap. Odpowiaday bez wykrętow, ieſteś dezeetorem?
Syl. Jeſtem.
Kap. Czy udawałeś maniaka, abyś ſię ze mnie urągał?
Syl. Nie inaczey.
Kap. Więc ſurowym teraz będę
Y oſtrości Praw zażyię.
Blou. Eur. Daruy Panie daruy proſzę,

Movetevi à pietà
Cap. Odi la tua ſentenza:
Trema da capo à piedi.
Eur. Sil. Ah ci vorrà pazienza:
Ma il ciel ne aſſiſterà.

Cap. Eurilla vieni quà.
Silvio vien quà tu ancora.
Bion. Oimè non veggo l'ora,
D'udir quel che ſarà.
Sil. Eur. Ohimè pavento, e palpito
Miſeri che ſarà.
Cap. Stringetevi la mano.
Di ſpoſi, in mia preſenza.
Queſta è la mia ſentenza.
Così così ſi fà,
Bion. Evviva il Capitano.
Cap. Che orribile fatica.
aſciugandoſi la fronte
Sil. Eur. Il Ciel vi benedica.
Vi dia felicità.
Cap. E tu vien quà Biondina.
Ti fò Capitaneſſa
Bion. Sarò ſempre l'iſteſſa
E il cor v'adorerà.
Cap. Eurilla parta ſubito,

(Per-

A litością day się wzruszyć.
Kap. Słuchay wyrok co zanoszę,
Od boiaźni zadrzyi cały.
Eur. Syl. Trzeba wszystko znieść cierpliwie
A pomocy z Nieba czekać.

Kap. Bliżey przy mnie stań Eurylło
Przystąp także ty Pasterzu.
Blon. Jak tęskliwie oczekiwam
Co w tym Punkcie czynić pragnie!

Syl. Eur.. Serce drżące strach przeszywa
Co z nędznemi nami będzie?
Kap. Sobie wzaiem daycie ręce
W zakład Małżeńskiey miłości.
Ten ia wyrok na was głoszę
Tak postąpić mi przystoi.

Blon. Niechay żyie nasz Kapitan
Kap. ocieraiąc czoło. Jakim sobie gwałt uczynił,
Eur' Syl. Niech cię Niebo błogosławi,
Niech obdarza wszelkim szczęściem.

Kap. Y ty przystąp tu Blondyno
Kapitana będziesz Zoną.
Blon. Honor serca nie odmieni
Zawsze ciebie kochać będę

Kap. (Niech Eurylka ztąd umyka
Bo

(Perchè mi ſcotta ancora.)
Eur. Sil. Il ciel pietoſo ognora
Vi dia felicità.
Cap.. E ſappia il Colonnello,
Che un volto, un ciglio bello
Forza per me non hà.
Eur. Sil. Andiam le noſtre pecore
Di nuovo à paſcolar,
Bion. Cap. Di Marte in mezzo ai ſtrepiti
Noi quì dobbiam reſtar.

TUTTI.

La gioja, ed il contento
Riempia il noſtro core,
E il pazzo per amore
Si vegga giubbilar.

IL FINE.

Bo me ieſzcze ſerce rani.)
. . . Niech przyiazne tobie Nieba
. . ni z ſamego ſnuią ſzczęścia.
. . Pułkownik niechay pozna
. e twarz piękna, oczko byſtre
Nad mym ſercem nie panuie.

. . My ſkwapliwie powracaymy
. yśmy naſze ſtrzodki paśli.

. . My pozoſtać tu muſiemy,
. dzie nas trzyma Mars burzliwy.

WSZYSCY.

. radość y weſele
. rca naſze napełnia
. połgłowek z miłości
. ank u wſzyſtkich niech znaydzie.

KONIEC.

kerneli